

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Problémy zajišťování bezpečnosti v malých obcích Pardubického kraje
Tomáš Kouřil

Bakalářská práce
2018

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tomáš Kouřil**
Osobní číslo: **E150051**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management ochrany podniku a společnosti**
Název tématu: **Problémy zajišťování bezpečnosti v malých obcích
Pardubického kraje**
Zadávací katedra: **Ústav regionálních a bezpečnostních věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je zpracování případové studie o zajišťování bezpečnosti ve vybraných malých obcích Pardubického kraje, okres Ústí nad Orlicí, která je zaměřena na analýzu rozsahu poskytované bezpečnosti financované z vlastního rozpočtu.

Osnova:

- Rešerše literatury a výběr obcí.
- Analýza rozpočtů vybraných obcí.
- Sběr informací od orgánů obcí.
- Případová studie.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: cca 35 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BALABÁN, M. (ed.), PERNICA, B. (ed.) et al. Bezpečnostní systém státu: problémy a výzvy. Praha: Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-3150-9.

KRAFTOVÁ, I. et al. Bezpečný rozvoj regionu - základní koncept. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-261-0.

MACEK, P. Bezpečnost obcí a regionů. 1. vyd. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje, 2011. ISBN 978-80-87174-03-6.

MARTÍNEK, B., TVRDEK, J. Základy integrovaného záchranného systému. 1. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2010. ISBN 978-80-7251-338-3.

ŠENOVSKÝ, M. Integrovaný záchranný systém. 2. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007. ISBN 978-80-7385-007-4.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Bohuslav Pernica, Ph.D.

Ústav regionálních a bezpečnostních věd

Datum zadání bakalářské práce: 1. září 2017

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2018

doc. Ing. Romana Provaníková, Ph.D.

děkanka

L.S.

Ing. Zdeněk Matějka, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2017

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 9/2012, bude práce zveřejněna v Univerzitní knihovně a prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 19. 4. 2018

Tomáš Kouřil

PODĚKOVÁNÍ

Tímto chci poděkovat vedoucímu své bakalářské práce, Ing. Bohuslavu Pernicovi, PhD., za odborné vedení a neocenitelné rady.

ANOTACE

Na vzorku dvou malých obcí Pardubického kraje, kterými jsou Zámorsk a Slatina, je formou případové studie analyzován poskytování bezpečnosti financované z vlastních rozpočtů obcí. Jde o zajištění veřejného pořádku a požární ochrany v letech 2010 až 2017. Zpracována je případová studie obou obcí a analyzována jsou základní demografická a ekonomická data, např. počet obyvatel a domů, věková struktura obyvatel, nezaměstnanost a počet ekonomických subjektů se sídlem v obcích. Dále jsou analyzována kriminální data, rozpočty obcí a nástroje obcí k zajištění bezpečnosti. Z analýzy vyplývá, že nedochází k závažným nedostatkům v zajišťování veřejného pořádku a požární ochrany.

KLÍČOVÁ SLOVA

venkov, malé obce, veřejný pořádek, požární ochrana

TITLE

Issue of providing security by small municipalities in the Pardubice region

ANNOTATION

On sample of two small municipalities of Pardubice Region, which are Zámorsk and Slatina, is to analyze providing of security financed from municipal budgets by case study. It's about security of public order and fire protection in ages 2010 to 2017. The case study of both municipalities is processed and basic demographic and economic data, for example number of inhabitants and houses, age structure of the population, unemployment and number of economic entities based in municipalities. Criminal data, municipal budgets and municipal tools to ensure security are also analyzed. The analysis shows that there are no serious shortcomings in the provision of public order and fire protection.

KEYWORDS

countryside, small municipalities, public order, fire protection

OBSAH

Seznam obrázků	8
Seznam tabulek.....	8
Seznam zkratk, jednotek a akronymů	9
Úvod.....	10
1 Bezpečnost venkova a malých obcí	11
1.1 Charakteristika venkova a definice malých obcí	11
1.2 Veřejný pořádek a nástroje obce k jeho udržení.....	14
1.3 Požární ochrana.....	18
2 Analýza bezpečnosti obcí Zámrsk a Slatina	22
2.1 Demografická a ekonomická analýza	22
2.1.1 Vývoj počtu obyvatel a domů	22
2.1.2 Věková struktura obyvatel.....	26
2.1.3 Nezaměstnanost a exekuce obyvatelstva	27
2.2 Institucionální analýza.....	31
2.2.1 Zajišťování veřejného pořádku v obcích	32
2.2.2 Zajišťování požární ochrany v obcích	33
2.2.3 Rozpočet obcí.....	35
2.3 Kriminální analýza.....	39
Závěr.....	43
Použitá literatura.....	45
Přílohy.....	51
Příloha A – Dělení jednotek požární ochrany	52
Příloha B – Území obcí Zámrsk a Slatina.....	53

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Údaje ze sčítání lidu, domů a bytů v obcích Zámrsk a Slatina v letech 1869 až 2011	24
---	----

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Věková struktura obyvatel obcí Zámrsk a Slatina v letech 2001 a 2011	26
Tabulka 2: Exekuce v obcích Slatina a Zámrsk v letech 2016 a 2017	28
Tabulka 3: Počet ekonomických subjektů v obcích Zámrsk a Slatina k 15. 3. 2018	29
Tabulka 4: Počty a typy zásahů JPO Zámrsk v letech 2011 až 2017	34
Tabulka 5: Rozpočty obcí Zámrsk a Slatina v letech 2010 až 2017 (v mil. Kč).....	35
Tabulka 6: Daňové příjmy a jejich podíl na celkových příjmech obcí Zámrsk a Slatina v letech 2012 až 2017	36
Tabulka 7: Struktura a výše výdajů obce Zámrsk v letech 2010 až 2017 (v mil. Kč).....	37
Tabulka 8: Struktura a výše výdajů obce Slatina v letech 2010 až 2017 (v mil. Kč).....	38
Tabulka 9: Počet kriminálních činů v obcích Zámrsk a Slatina v letech 2013 až 2017	41

SEZNAM ZKRATEK, JEDNOTEK A AKRONYMŮ

ČR	Česká republika
DPH	daň z přidané hodnoty
HZS	hasičský záchranný sbor
JPO	jednotka požární ochrany
mil.	milion
mj.	mimo jiné
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
např.	například
odst.	odstavec
PO	požární ochrana
RUD	rozpočtové určení daní
Sb.	Sbírka zákonů
SBS	soukromá bezpečnostní služba
SDH	sbor dobrovolných hasičů
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
v. o. s.	veřejná obchodní společnost

ÚVOD

Podle dat Českého statistického úřadu [7] v celé ČR dosahuje podíl obcí s počtem obyvatel do 2 000 téměř 90 % z celkového počtu 6 258 obcí. Podíl obyvatel žijících v malých obcích je 17 %. Jedná se o velkou plochu území, kde je nutno zabezpečit stejné bezpečnostní mechanismy jako ve velkých obcích.

To se týká také obcí Pardubického kraje Zámorsk a Slatina, kde mám trvalé bydliště. Proto jsem si tuto práci vybral. Cílem práce je zpracování případové studie o zajišťování bezpečnosti ve vybraných malých obcích Pardubického kraje, okres Ústí nad Orlicí, která je zaměřena na analýzu rozsahu poskytované bezpečnosti financované z vlastního rozpočtu.

Práce je členěna do dvou kapitol. První kapitola se zabývá východisky k pochopení problematiky bezpečnosti malých obcí. Na úvod práce je uvedena charakteristika venkova a malých obcí, což slouží k uvedení do problému malých obcí a seznámení se základními znaky venkovských obcí. Dále je práce věnována tématům bezpečnosti, která jsou centrální vládou delegována na obce. Delegovanými pravomocemi je počínání k zajištění PO obce a udržení veřejného pořádku. Druhou kapitolou je samotná případová studie obcí Zámorsk a Slatina.

1 BEZPEČNOST VENKOVA A MALÝCH OBCÍ

Máme-li si ukázat zajišťování bezpečnosti poskytované z vlastních rozpočtů obcí, musí být uvedeno, co znamená veřejný pořádek a PO (požární ochrana). Vliv na zajišťování bezpečnosti mají charakteristické znaky českého venkova a další funkce obce mimo bezpečnost. Také bude definován pojem malá obec.

1.1 Charakteristika venkova a definice malých obcí

Český venkov má typicky středoevropské uspořádání, především velký počet malých sídel a částí obcí a také jeho postupný přechod od výhradně zemědělské činnosti k multifunkčnosti. Postupný přerod započal na začátku 19. století v souvislosti průmyslové revoluce a vývoj směřuje ke stále větší industrializaci a zlepšování metod v zemědělství. Začátek průmyslové revoluce také souvisí s odlivem obyvatelstva do měst, který trval přibližně do II. světové války. V tomto období také začaly vznikat spolky např. Sokol, dobrovolní hasiči, sportovní kluby. Řada z nich ovlivňuje kulturní a společenský život řady malých obcí dodnes [45].

Český venkov lze na základě historického vývoje a aktuálních ukazatelů, kterými jsou hlavně sociální, ekonomická a geografická kritéria, rozdělit do jednotlivých oblastí s charakteristickými rysy, a to suburbánní zóna, venkov v bohatých zemědělských oblastech, bohaté Sudety, chudé Sudety, vnitřní periferie, moravsko—slovenské pomezí [45]:

Suburbánní zóna se vyskytuje v blízkosti velkých měst, kde se do původního venkovského charakteru ve všech činnostech začíná značnou měrou prosazovat městský element. Nejzřetelnější změna je v charakteru zástavby, kdy domy ztrácejí svůj hospodářský potenciál a na okraji vesnic se realizuje nová výstavba domů ve vlastnictví původně městských obyvatel. Postupně může dojít k integraci obcí.

Venkov v bohatých zemědělských oblastech se nachází na úrodných půdách, kde je i v současnosti zachována intenzivní zemědělská výroba. V návaznosti na prvovýrobu zde zpravidla vznikají závody zpracovatelského průmyslu. Typickým příkladem jihovýchodní Morava s typickým vinohradnictvím, Haná nebo Polabí. S návazností na tradiční venkovský způsob života, který je do určité míry zachován i dnes, se zde dobře daří udržovat tradice a folklór.

Bohaté Sudety jsou původní domovinou Němců, kteří byli vysídleni po II. světové válce. Území se rozprostírá podél severních hranic republiky od Karlovarska přes Podkrušnohoří

a Liberecko až po orlické podhůří a Jesenicko. Pro tuto oblast byl již od 19. století tradiční lehký průmysl (sklářství a textilní). Z toho důvodu dochází k útlumu zemědělské činnosti a stále větší urbanizaci. Poněkud jiný vývoj zaznamenalo Podkrušnohoří s objevem uhlí, kde došlo k naprosté devastaci venkova a jeho urbanizaci.

Chudé Sudety stejně jako bohaté Sudety utrpěly vysoké lidské ztráty po vysídlení Němců, ale zde se je nepodařilo zacelit hlavně vlivem spuštění „železné opony“ a vytvoření širokého neobyvatelného pásu kolem hranic pod kontrolu armády. Protože komunistický režim legitimizoval šíření nepřátelství ke všemu německému, byla zde zničena spousta památek a došlo k narušení sociálního soužití. Nyní se vše navrácí k normálu a region profituje z relativně netknuté přírody a dobré dostupnosti díky bývalým vojenským komunikacím. Region se rozprostírá kolem jižních hranic země, od Karlovarska přes Šumavu na Moravu.

Vnitřní periferie se táhne od oblasti Brdské vrchoviny až na Českomoravskou vrchovinu. Díky zvlněnému reliéfu jsou zde horší podmínky k zemědělské činnosti, proto došlo k rozdělení na velké množství malých obcí. V minulosti zde proběhl velký odliv obyvatelstva do měst. Nyní obce trápí hlavně špatné pokrytí službami, špatná dopravní obslužnost a nízká zaměstnanost.

Moravsko-slovenské pomezí bylo za časů Československa rozvinutým krajem hlavně díky výhodné pozici na středu republiky. V současné době s přenesením pozornosti na západní země se zde začínají objevovat tendence k odstavení na periferii. Rozvoj oblasti bude závislý na vztazích se Slovenskem. Hranice jednotlivých oblastí je velmi těžké určit, protože dochází k plynulému přechodu. Hranice ani nerespektují krajské či okresní hranice [45].

Definice malé obce se podle jednotlivých autorů liší. Např. Maříková [25] rozděluje pojmy malá obec, která má méně než 500 obyvatel, a venkovská obec s méně než 2 000 obyvateli. Hampl [12] pojem malá obec rozšiřuje na obce s maximálním počtem obyvatel do 2 000, vynechává tedy pojem venkovská obec.

Pojem venkovská obec, který je v literatuře uváděn častěji, lze charakterizovat také pomocí hustoty zalidnění. Podle OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj) [2] je zalidnění venkovských obcí menší než 150 obyvatel/km² a podle úřadu EUROSTAT (Statistický úřad Evropské unie) [2] je kritickou hodnotou hustota 100 obyvatel/km². EUROSTAT také venkovské regiony dále rozděluje na extrémní venkovské osídlení (méně než 8 obyvatel/km²), méně zalidněné venkovské oblasti (mezi 8 a 50 obyvatel/km²) a venkovské oblasti (od 50 do 100 obyvatel/km²). Podle Bineka [2] je zmíněný přístup

s měřením hustoty osídlení nedostačující a má omezenou vypovídací hodnotu pro další analýzu. Proto je zde uvedeno další vymezení venkovských obcí. Perlín [45] venkovskou obec vymezuje pomocí následujících hledisek:

- *urbanistické* je spojeno s vyšším výskytem nízkopodlažních domků, méně rozvinutým systémem ulic a větším počtem zelených ploch;
- *architektonické* uvádí vyšší výskyt nízkopodlažních domků a ty tradiční jsou doplněny o hospodářská zařízení;
- *sociální* předpokládá užší sociální kontakt mezi obyvateli obce a větší neformální kontrolu mezi obyvateli;
- *ekonomické* předpokládá dominantní ekonomickou činnost v prvovýrobě (hlavně zemědělství) a velká část ekonomicky aktivního obyvatelstva dojíždí za zaměstnáním do větší obce;
- *historické* spočívá v udělení městského práva v minulosti;
- *administrativní* je dáno předsedovi Poslanecké sněmovny, který propůjčuje obci městská práva, ostatní obce jsou vesnicemi, jde pouze o prestiž;
- *statistické*, zde opět narážíme na hranici počtu obyvatel a běžně se používá hranice 2 000 obyvatel.

Perlín v jiné práci [11] navíc rozděluje výše uvedená hlediska na statistická a subjektivní. Mezi statistické řadí počet obyvatel, správní strukturu a označení obce. Naopak mezi subjektivní udává architekturu, urbanismus a sociální vztahy.

S hledisky, která vymezují venkovský prostor, souvisí výčet funkcí obcí, mezi které patří také bezpečnost. Funkce obce koresponduje s odrazem výdajů obecních rozpočtů. Podle Knedlové [21] jsou dvě možnosti výčtu funkcí obcí jedno zjednodušené a druhé obsáhlejší. Jednodušší dělení funkcí obcí je následovné:

- *sociální* souvisí s tím, že obec je společenstvím lidí a probíhá zde sociální kontakt, obecní samospráva se také stará o sociální služby, bezpečnost a ochranu majetku;
- *ekonomické* spočívá především v zabezpečení veřejných statků občanům, ale také vytvoření příznivých podmínek pro ekonomickou činnost v obci atd.;
- *územně-technická*, jejímž cílem je efektivní využití území obce k řadě aktivit.

Druhé členění funkcí obce uvádí tyto funkce [21][21]:

- obytná, vytváření podmínek pro bydlení je jednou z nejzákladnějších úkolů obce;
- obslužná, podle demografického potenciálu obce zajišťuje spektrum využitelných služeb, především malé obce mají se skladbou služeb problém;
- pracovní, v obci lidé pracují pro zajištění obživy, opět mají malé obce problémy se zajištěním dostatečného množství pracovních příležitostí;
- ochrany a tvorby životního prostředí, jedná se o ochranu přírody, sociální prostředí, bezpečnost, hygienické prostředí atd.

Uvedené funkce z obou výčtů lze označit jako přirozeně zabezpečované, měly by být všechny podporovány a poskytovány společně. Již tyto funkce nejsou některé obce, především malé, schopné zajišťovat. Potom existují funkce přenesené ze státní správy, které se zpravidla týkají střediskových center (tzv. obce s rozšířenou působností), tzn. výkon státní správy je delegován v daném rozsahu na obecní úřady. Příkladem funkce přenesené ze státní správy je vydávání cestovních pasů a občanských průkazů obecním úřadem s rozšířenou působností [21].

1.2 Veřejný pořádek a nástroje obce k jeho udržení

Článek 1 *Ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky* říká, že: „*Zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní povinností státu.*“ To jsou základní funkce státu a musí být zaručeny pro všechny občany republiky, ať již obývají vesnici, městys, město nebo statutární město. Stát ale určité povinnosti v rámci bezpečnosti ČR přenáší na orgány územních samosprávných celků a dává právo obcím konat při zajišťování bezpečnosti v oblasti udržování veřejného pořádku a požární ochrany. Ochrana veřejného pořádku patří do samostatné působnosti obce dle § 35 odstavce 2 *zákona č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů*.

Jestliže jsou na obecní úřady přeneseny určité zákonné povinnosti, je nutno zajistit stabilní financování obecního rozpočtu, čímž se zabývá ekonomická teorie fiskálního federalismu [46]. Fiskální federalismus se zabývá vztahy mezi rozpočty centrální vlády a nižších samosprávných celků. Cílem je zefektivnění fungování státní správy a místní samosprávy, a také zajistit nejvýhodnější množství prostředků pro jednotlivé rozpočty. Principem

fiskálního federalismu je, že rozhodování o výdajích koresponduje s dopady rozhodnutí místních vládních úřadů, tzn. místní úroveň vlády je zodpovědná za zabezpečování programů, které mají přínos hlavně pro místní obyvatele, např. osvětlení ulic nebo zajištění veřejného pořádku. Ústřední vláda naopak zajišťuje programy, které jsou přínosné pro všechny obyvatele země [47]. Existují dva základní modely fiskálního federalismu, a to horizontální a vertikální. Rozdělení mezi oběma modely je založeno na vazbách mezi jednotlivými rozpočty. *Horizontální model* pracuje s principem solidarity, který probíhá mezi rozpočty na stejné úrovni. *Vertikální model*, který lze dále rozdělit na centralizovaný, decentralizovaný a smíšený model, je používán v ČR. Všechny modely mají společné kladení důrazu na vztahy mezi vyšší a nižší úrovní rozpočtu. Centralizovaný model je typický dominantním postavením ústředního rozpočtu, který prostředky pro rozpočty nižší úrovně nadále přerozděluje. Decentralizovaný model je typický přidělením pevného podílu z vybraných daní každé úrovni státní správy a samosprávy, tzn. samostatnost na všech úrovních vládních úřadů. Kombinovaný model propojuje decentralizovaný i centralizovaný model tím, že jsou dány pevné podíly na vybraných daních pro rozpočty a zároveň jsou poskytovány dotace z rozpočtů vyšší úrovně. Právě kombinovaný model je v ČR užíván v oblasti zajišťování bezpečnosti[4].

V ČR je fiskální federalismus uveden do praxe spolu s poskytováním dotací z vyšších úrovní rozpočtu také tzv. rozpočtovým určeným daní (RUD), který vymezuje podíly jednotlivých rozpočtů státní správy z vybraných daní. Základním právním předpisem pro RUD je *zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní) ve znění pozdějších předpisů*, který upravuje pevné podíly z vybraných daní pro jednotlivé rozpočty. Principem je rozdělování daňových výnosů z daní z příjmů fyzických a právnických osob a z DPH podle zákonem zadaných kritérií, kterými jsou pro obce rozloha a počet obyvatel obce a počet dětí a žáků v mateřských a základních školách zřizovaných obcí [46].

První přenesenou povinností z centrální vlády na obecní úřady je veřejný pořádek. Pojem veřejný pořádek je právně neurčitý, protože v žádném právním předpisu není jeho přesná definice. I přes chybějící přesnou definici se předpokládá jeho znalost. Porušením veřejného pořádku lze rozumět vybočení ze společenského řádu na veřejných místech a veškeré negativní události je nutno potlačit. Přesnou definici lze nalézt v Terminologickém slovníku pojmů Ministerstva vnitra ČR [32], který definuje veřejný pořádek jako: „*souhrn společenských vztahů, které vznikají, rozvíjejí se a zanikají na místech veřejných a veřejnosti*

přístupných. Jsou upraveny právními i neprávními normativními systémy a jejich zachování je významné pro zajištění klidného a bezporuchového chodu společnosti.“ Právními normativními systémy, též uváděny jako formalizovaná pravidla, jsou stanoveny právními normami. Neprávní normativní systémy, též uváděny jako neformalizovaná pravidla, jsou právně nepostižitelná, např. pravidla slušného chování či pomoc starším lidem. Orgány státní moci jsou schopné postihnout pouze nedodržování formalizovaných pravidel [24].

Pro zajištění veřejného pořádku může obec vydat obecně závazné vyhlášky, zřizovat obecní policii, projednávat přestupky v řízení o přestupcích a najmutí soukromé bezpečnostní agentury. Starosta obce také může vyžadovat spolupráci Policie ČR při zabezpečování veřejného pořádku [24]. Obecní úřad má přenesenou působnost také v rámci práva shromažďovacího na základě zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím [5]. Jelikož je shromáždění velkého množství lidí pro malé obce okrajovou záležitostí, nebude se jí tato práce nadále věnovat

Prvním ze čtyř nástrojů k udržení veřejného pořádku je vydávání **obecně závazných vyhlášek**. Prostřednictvím obecně závazných vyhlášek může obec regulovat činnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku a podmínky při pořádání veřejně přístupných akcích. Obecně závazné vyhlášky mají za cíl harmonizovat soužití občanů a měnit povinnosti účastníků tak, aby měla užitek obec i občané. Smyslem obecně závazných vyhlášek je změna povinností, které jsou v zájmu obyvatel obce. Nesmí být pouze reprodukcí zákonů, které se dotýkají dané oblasti regulace vyhláškou, ale musí reagovat na místní problémy. Oblasti, které mohou být upravovány obecně závaznou vyhláškou [24]:

- konzumace alkoholu a kouření na veřejných prostranstvích,
- užití zábavné pyrotechniky na veřejných prostranstvích,
- hluk a rušení nočního klidu,
- podmínky k pořádání veřejně přístupných akcí,
- zajištění čistoty veřejných prostranství,
- ochrana veřejné zeleně,
- chov zvířat a pohyb psů,
- žebrání a prostituce,
- jízda na bruslích a skateboardech,

- podmínky k užívání zařízení obce, které slouží veřejnosti,
- vylepování plakátů.

Naopak obce nemohou řešit obecně závaznou vyhláškou provozní dobu hostinských zařízení, provozní řády k zařízením obce pro veřejné užití a jízdu na pozemních komunikacích. Dozorovým orgánem nad vydáváním obecně závazných vyhlášek je MV ČR. Také zajišťuje odbornou pomoc pro obecní zastupitelstva v této problematice. Obec proto musí MV ČR a krajskému úřadu neprodleně odeslat kopii zveřejněné obecně závazné vyhlášky dle § 12 *zákona č.128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů* [5].

Druhým nástrojem k zajištění veřejného pořádku je založení **obecní policie** na základě § 35a *zákona č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů*. Další fungování sboru je ošetřeno zákonem č. 553/1991 Sb., *o obecní policii ve znění pozdějších předpisů* [24]. Obecní policie je orgánem obce, který řídí starosta obce nebo jiný člen zastupitelstva obce delegovaný zastupitelstvem. K založení sboru je potřeba vydat obecní vyhlášku. Působnost obecní policie je omezena pouze na katastrální území obce. Působnost obecní policie na katastrální území jiných obcí lze rozšířit pouze tehdy, jestliže je uzavřena veřejnoprávní smlouva mezi dotčenými obcemi dle § 3a *zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii ve znění pozdějších předpisů*. Obce, které uzavřou veřejnoprávní smlouvu, musejí být ve stejném kraji a krajský úřad musí uzavření nebo změny veřejnoprávní smlouvy schválit. Veřejnoprávní smlouva musí obsahovat označení smluvních stran (obcí), vymezení úkolů, které bude obecní policie vykonávat a způsob úhrady nákladů za provoz obecní policie na území jiné obce [5].

Obec odpovídá za škody způsobené strážníky při plnění zadaných úkolů. Obecní policie je povinna spolupracovat s Policií ČR a dalšími státními orgány, ale obecní policie má právo obdržet informace z informačních systémů Ministerstva vnitra ČR, Policie ČR a obecních úřadů (údaje o odcizených věcech, hledaných a pohřešovaných osobách apod.). Obecní policie má právo zpracovávat osobní údaje a pořizovat záznamy z míst veřejně přístupných, které jsou nutné k plnění zadaných úkolů. [24].

Dalším nástrojem pro zajištění veřejného pořádku jsou **soukromé bezpečnostní služby** (SBS). Jsou to komerčními subjekty, které mohou ochraňovat veřejný pořádek a další chráněné zájmy nad rámec povinností policistů. SBS jsou povolány v případech, kdy policisté nejsou nasazováni primárně, typicky pro sportovní a kulturní události. Obecně lze SBS definovat jako vykonavatele nestátních, podnikatelských, komerčně zaměřených činností, které lze realizovat pouze se státním souhlasem na smluvním základu. SBS vykonávají

odborné činnosti pro smluvního partnera. Základním právním předpisem pro fungování SBS je *zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání ve znění pozdějších předpisů*, kde je uvedena jako koncesovaná živnost v příloze zákona č. 3. Hlavní náplní činností pro SBS je ochrana majetku, zdraví, života, lidských práv a bezpečnosti osob. Dalšími činnostmi může být přeprava cenných věcí, zajištění veřejného pořádku v určených objektech, zjišťování informací pro klienty aj. Místní působnost SBS je dána smlouvou. Pracovník SBS má stejné postavení jako jakýkoliv občan ČR, proto může zasahovat v rozsahu, který je oprávněn provést vlastník ohroženého majetku. Pracovník SBS musí zasahovat pouze způsobem přiměřeným okolnostem ohrožení. Z této pozice mohou SBS přispívat k dodržování veřejného pořádku obce [24].

Čtvrtou možností k udržení veřejného pořádku v obci je **spolupráce obce s Policií ČR**. Spolupráci s Policií ČR při zabezpečení veřejného pořádku může vyžadovat starosta na základě § 103 odstavce 4 *zákona č. 128/2000, o obcích ve znění pozdějších předpisů*, a to také pokud není zřízena obecní policie. Spolupráce obce a Policie ČR může probíhat také v rámci obecní policie, jestliže je obcí zřízena. Další možností spolupráce je tzv. koordinační dohoda, která se uzavírá na základě § 16 *zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR ve znění pozdějších předpisů*. Jedná se o písemnou smlouvu mezi obcí a útvarem, který byl určen policejním prezidiem. Uzavírána je kvůli společnému postupu při zabezpečování veřejného pořádku. Dohoda umožňuje společný postup obce a Policie ČR a také řeší sdílení nákladů na dané činnosti. Obsah koordinační dohody není pevně dán zákonem a nechává smluvním stranám volnost k zohlednění specifik v místních záležitostech bezpečnosti. V optimálním případě dohoda obsahuje popis komunikace mezi obcí a útvarem Policie ČR, osoby odpovědné za komunikaci, formu spolupráce, druh informací, které si smluvní strany budou vyměňovat, a jak často si dané informace budou vyměňovat. Nelze ovšem říci, že pokud nemá obec uzavřenou koordinační dohodu, nebude Policie ČR zajišťovat bezpečnost v obci. I přes chybějící koordinační dohodu je Policie ČR povinna zabezpečovat bezpečnost v obci [22].

1.3 Požární ochrana

Lidstvo bojuje s ohněm snad od té doby, co vznikly první města a oheň začal být nejen pomocníkem ale také hrozbou. Boj proti požárům se neustále zdokonaluje, od vynálezu stříkačky v 3. století př. n. l. v Egyptě, přes vynález hadic v 17. století v Nizozemí až po první hasičské automobily na začátku 20. století. Vývojem prošla i právní stránka požární ochrany,

kdy první obecní požární řády vznikaly v 17. století. Reformy Marie Terezie a Josefa II. se promítly i do požární ochrany tím, že byly vydány požární řády pro jednotlivé korunní země. V 19. století začaly vznikat první SDH i profesionální hasičské jednotky, jejichž funkci předtím zastupovaly cechovní organizace [50]. Základním právním předpisem je *zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů*. Zákon definuje povinnosti orgánů státní správy a místní samosprávy, právnických a fyzických osob na úseku požární ochrany a povinnosti JPO. Prováděcími předpisy zákona o požární ochraně jsou např. [18]:

- *Vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb;*
- *Vyhláška 268/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb;*
- *Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci);*
- *Vyhláška č. 221/2014 Sb., kterou se mění vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci);*
- *Vyhláška č. 202/1999 Sb., kterou se stanoví technické podmínky požárních dveří, kouřotěsných dveří a kouřotěsných požárních dveří;*
- *Vyhláška č. 87/2000 Sb., kterou se stanoví podmínky požární bezpečnosti při svařování a nahřívání živců v tavných nádobách;*
- *Narizení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně;*
- *Vyhláška č. 34/2016 Sb., o čištění, kontrole a revizi spalinové cesty.*

Vzhledem k zaměření práce na obecní povinnosti se práce nebude věnovat jiným subjektům než obecní samosprávě a jejím povinnostem na úseku požární ochrany. Povinnosti obcí jsou definovány v § 29 *zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů*

Obecní úřady v samostatné působnosti mohou zakládat jednotky SDH obce. Obec v souvislosti s SDH zajišťuje veškeré materiální potřeby založené jednotky, a to udržuje akceschopnost jednotky, financuje chod jednotky a hraří členům pravidelné zdravotní prohlídky. Obec je také povinna uhradit ušlý zisk zasahujících členům, kteří provádějí zásah v pracovní době. Starosta obce jmenuje velitele jednotky SDH s nutným vyjádřením HZS kraje. Jednotky SDH nepůsobí pouze při hašení požárů, ale zasahují také při ochraně obyvatelstva, např. evakuace, nouzové přežití obyvatel. Členové jednotek SDH chrání veřejný majetek a majetky jiných občanů, čímž v zásadě chrání i svůj vlastní [5].

Obec zpracovává dokumentaci týkající se požární ochrany. Podle *nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně* obec zpracovává:

- dokumentaci o zřízení SDH;
- řád ohlašovny požáru, který mj. specifikuje vyhlášení požárního poplachu a seznam sil přejetých z poplachového plánu kraje;
- dokumentaci k preventivní výchovné činnosti, která vyžaduje zejména spolupráci s HZS kraje;
- požární řád obce;
- dokumentaci k zabezpečení požární ochrany při veřejných akcích;
- dokumentaci k zabezpečení požární ochrany při stavech ohrožení státu a válečném;
- plán služeb členů SDH, což se týká také držení pohotovostí.

Obec také zajišťuje zdroje vody pro hašení požárů. Podle nařízení kraje je nucena umožnit umístění HZS na katastrálním území obce a přispět na chod jednotky. V oblasti požární ochrany lze zajistit spolupráci sousedních obcí, které mohou zajistit společné financování. Obec také musí plnit povinnosti vyplývající ze zákona právnickým a podnikajícím fyzickým osobám, pod kterými se mj. rozumí vytváření optimálních podmínek pro zásah hasičských jednotek, hlavně udržovat volný průjezd pro eventuální zásah, udržovat nástupní plochy pro zásah, udržovat průchozí únikové východy a průchody k uzávěrům vody, elektřiny, plynu apod., dodržování technických možností výrobků a činností ve vztahu k PO, provádění pravidelných kontrol prostřednictvím odborně způsobilé osoby, umožnění kontroly požárního státního dozoru, poskytování vzorků státnímu požárnímu dozoru k provedení expertizy ke zjištění příčiny vzniku požáru bez možnosti náhrady a samozřejmě ihned oznamovat veškeré zaznamenané požáry. Obec v přenesené působnosti zajišťuje odborné školení členů jednotky a zajišťuje PO za stavu ohrožení státu a válečného stavu [17].

Mimo SDH je alternativou obce k zajištění PO profesionální útvar HZS ČR. Ten je obvykle zřizován ve větších městech a pod kontrolou má obsáhlejší území, ke kterému má tzv. územní působnost. Jednotky s územní působností mohou být nasazeny i mimo území zřizovatele (většinou obce), naproti tomu jednotky s místní působností jsou zpravidla nasazovány pouze na území zřizovatele. HZS ČR nasazuje a koordinuje jednotky při mimořádných událostech, primárně tedy požárů. K jeho působnosti patří plošné pokrytí území JPO a pro účely plošného pokrytí řadí JPO do kategorií podle dojezdového času, profesionality sboru a podle toho zda

jsou s územní nebo místní působností (příloha č. 1). Obecně je stanovení doby dojezdu na místo zásahu založena na statistické analýze zásahové činnosti jednotek a na společenském očekávání. Maximální doba dojezdu JPO je posuzována z pravděpodobnosti záchrany lidských životů a majetkových škod. Obce jsou posuzovány z hlediska počtu obyvatel, charakteru katastrálního území a počtu zásahů JPO v minulých letech. Vysoký počet obyvatel, historická zástavba, rekreační nebo průmyslové oblasti a dopravní uzly zvyšují pravděpodobnost vzniku požáru a je nutno na to reagovat v podobě snížení dojezdového času a zvýšení počtu jednotek. Ve větších městech je hustá síť JPO a naopak na venkově je hustota nižší s vyššími dobami dojezdu. Na zvládnutí průměrného požáru je nutno vyčlenit asi 10 hasičů, což početně odpovídá přibližně třem JPO, což vyžaduje složitou kooperaci [16].

2 ANALÝZA BEZPEČNOSTI OBCÍ ZÁMRSK A SLATINA

Po vysvětlení teoretických principů fungování bezpečnosti v obcích bude ukázáno na případové studii, jak zajišťování bezpečnosti v obcích funguje prakticky. K případové studii byly vybrány dvě malé obce Slatina a Zámrsk. Katastrální území obcí lze nalézt v příloze B. Pro zmapování důležitých bodů v bezpečnostní oblasti obou obcí, se případová studie bude věnovat analýze demografických a ekonomických dat, analýze institucí obce a kriminální analýze [31].

2.1 Demografická a ekonomická analýza

Bezpečnost každého systému značnou měrou závisí na ekonomické situaci. Výrazná je korelace mezi ekonomickou situací systému a vnitřní bezpečností. Prakticky lze říci, že vysoká nezaměstnanost, úsporná opatření, negativní demografické a socioekonomické vlivy se určitou jistotou vyvolávají nestabilitu v rámci vnitřní bezpečnosti systému a mohou se promítnout do zvýšené kriminality [1]. Na základě této premisy se bude kapitola věnovat uvedeným datům.

2.1.1 Vývoj počtu obyvatel a domů

Obec Zámrsk se nachází na severozápadu okresu Ústí nad Orlicí, cca 5 km od města Vysoké Mýto a 8 km od města Choceň. Zámrsk je nejnižše položenou obcí okresu Ústí nad Orlicí s nejnižším bodem 254 m. n. m. Katastrem obce protéká řeka Loučná. První doložená zmínka o obci pochází z roku 1349 v dopise arcibiskupa Arnošta z Pardubic papežovi Klimentu VI. Do roku 1850 byl Zámrsk centrem územně-správní jednotky statek Zámrsk. Téhož roku se stal samostatnou obcí v rámci vysokomýtského okresu. Roku 1960 díky reorganizaci okresů byl přidělen k ústeckoorlickému okresu. Začátkem roku 1962 byla k Zámrsku přidělena malá obec Janovičky. V obci se nachází zámek ze 17. století, který nyní slouží jako státní oblastní archiv. Občané mají k dispozici prodejnu, poštu, mateřskou a základní školu (pouze 1. stupeň) a také knihovnu. Všechny uvedené služby jsou soustředěny v části původního Zámrsku a občané z Janoviček jsou od centra vzdáleni cca 2 km [38].

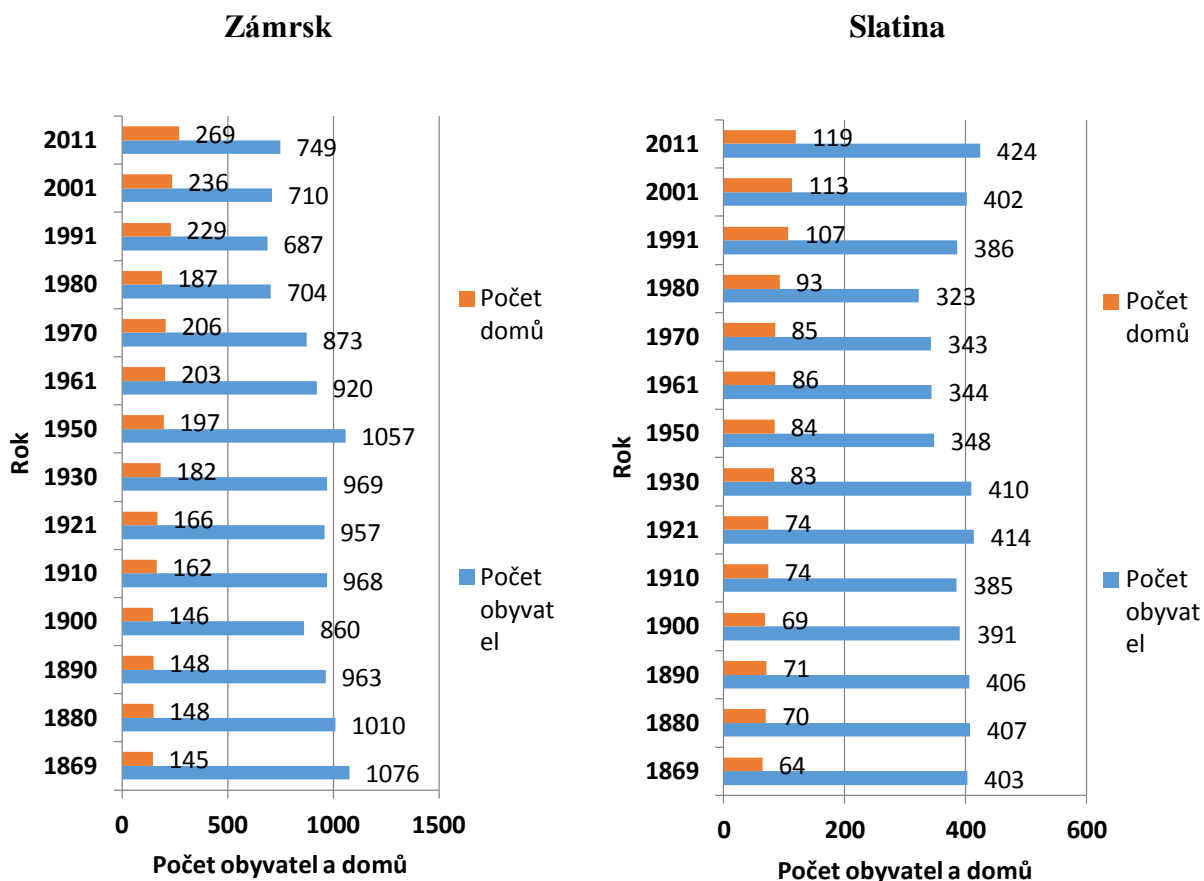
Obec je dobře dopravně dostupná, jak po železnici, kudy vede hlavní koridor z Prahy do Olomouce, tak po silničních komunikacích, kdy se na katastru obce střetávají silnice I/35 (směr Hradec Králové a Litomyšl) a I/17 (směr Chrudim). Díky tomu vede přes Zámrsk

dostatek autobusových a vlakových spojů do větších měst Vysoké Mýto, Hradec Králové, Pardubice nebo Chrudim [36].

Katastr obce má rozlohu 747 hektarů a v obci bylo podle sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 [9] 269 domů se 749 obyvateli. Z mapy obce vyplývá, že je obec rozdělena na tři větší části. Tou největší je lokalita původního Zámrsku, který tvoří jednolitou zástavbu spojenou s částí Nová Ves. Druhou částí je lokalita u vlakového nádraží, která je katastrálně rozdělena na část původního Zámrsku a část Janoviček. Poslední částí je původně samostatná obec Janovičky, která měla podle posledního sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 [6] 97 obyvatel a 41 domů. K obci také náleží osada Malejov, kde se nachází bývalý statek s mlýnem na řece Loučná. V současné době se zde nachází asi tři trvale obydlené domy a dochází k obnově statku v podobě zemědělské produkce [38].

Obec Slatina je situována přibližně 2 km na sever od města Vysoké Mýto v okrese Ústí nad Orlicí. První písemné zmínky o obci jsou z roku 1292. Samostatnou obcí se Slatina stala v polovině 19. století. K 1. 1. 1989 obec svou samostatnost ztratila a byla zahrnuta pod Vysoké Mýto, ale ihned 23. 11. 1990 svou samostatnost získala zpět. Podle sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 [9] má obec 424 obyvatel a 119 domů. Katastr obce má rozlohu 429 hektarů a osídlení obce je soustředěno do jednoho souvislého bloku. Dopravní obslužnost už je horší než u Zámrsku. V obci je zřízena vlaková zastávka na trati Choceň—Vysoké Mýto—Litomyšl. Občané také mohou využívat cca 1,5 km vzdálenou zastávku Sruby na hlavním železničním koridoru Praha—Olomouc. Pravidelné autobusové linky jezdí směrem do měst Choceň a Vysoké Mýto. Relativní blízkost města kompenzuje chybějící pokrytí službami v obci jako obchod, pošta, škola atd. [40].

Na obrázku č. 1 lze vidět počet obyvatel a domů v obcích Zámrsk a Slatina v rozmezí 1869 až 2011, kdy lze v téměř stopadesátiletém intervalu vidět změny v chování obyvatelstva. Obě vesnice se vyskytují v blízkosti většího města, ze kterého by mělo, podle aktuálního celorepublikového trendu, docházet k migraci na venkov do suburbánních zón. Podle dostupných dat (obr. č. 1) opravdu k určitému zvyšování počtu obyvatel i domů dochází, ale jedná o cca 5 % v rozmezí let 2001 a 2011 u obce Zámrsk i Slatina. Tempo růstu je malé.

Obrázek 1: Údaje ze sčítání lidu, domů a bytů v obcích Zámorsk a Slatina v letech 1869 až 2011

Zdroj: [6]

Z obr. č. 1 vyplývá, že trendem, který trvá celé vymezené období, je téměř lineární zvyšování počtu domů v obou obcích. Vývoj počtu obyvatel v Zámorsku již tak jednoznačný není, ale určitý vývoj lze vypořadovat. Jednoduše lze říci, že od roku 1950 následuje setrvalý úbytek obyvatelstva. Jak již bylo uvedeno výše, v roce 1962 došlo k připojení obce Janovičky, ale v dlouhodobém měřítku se sloučení nijak neprojevalo a nadále počet obyvatel klesal. Minimum nastalo v roce 1991 a od té doby se počet obyvatel každé sčítání lidu pouze zvyšoval, i když se jedná o rozdíly v jednotkách procent. Náhlý úbytek mezi lety 1950 a 1961 je pravděpodobně dán zrušením věznic mladistvých, která byla situována v zámku mezi lety 1949—1959 a poté byla budova předána oblastnímu archivu [44]. Podle metodiky sčítání lidu, domů a bytů zde byli do dat obce Zámorsk započítáni vězni i dozorcí [8]. Dalším zřetelným trendem je snižování počtu obyvatelstva při současném zvyšování počtu domů. Rozdíl je markantní po téměř 150 letech, kdy v roce 1869 bylo na 1076 obyvatel 145 domů a při posledním sčítání v roce 2011 na 749 obyvatel 269 domů [6]. Jednoduchým vysvětlením

pravděpodobně je změna ve způsobu soužití více generací. Před 150 lety žilo více generací v jednom domě, kdy mladá generace se starala o hospodářství a starší generace žila na výměnku a snažila se pomoci s hlídáním dětí apod. Nynější situace je taková, že generace žijí odděleně někdy i stovky kilometrů a koncept společného vícegeneračního bydlení se spíše opouští. Dalším důvodem může být výstavba nových suburbánních sídlišť, kde převažuje městský způsob života a dojíždění do přilehlých měst, a ponechání starších domů neobydlených a zpustlých. Typickým příkladem takové suburbánní zóny je sídliště Skalka v Zámrsku.

Oba dva vyjmenované jevy skrývají hrozbu zanechání řady obydlí prázdných a bez dohledu, což sebou přináší možnost kriminálním živlům vybrat téměř nehlídané obydlí a nerušeně jej poškodit. V sídlištích je provozován spíše městský způsob soužití, kdy je minimální sociální kontakt mezi sousedy. V typicky venkovském prostředí se sousedé znají navzájem, a když přijde někdo cizí, je většinou ihned podezřelý. Takto se sousedé ohlírají navzájem, a proto je na venkově předpokládána obecně menší kriminalita, což v suburbánních sídlištích chybí. Negativní dopad může mít zanedbání starších budov, které jsou náročnější na opravu. Pomineme-li estetické hledisko, mohou se zde vyskytovat zvířecí škůdci, lidé bez domova nebo představují riziko pro hrající si děti. V obci se několik neobydlených budov nachází. Např. dříve velký a bohatý statek v Janovičkách byl ponechán ladem během komunismu. Bývalý zájezdní hostinec v Janovičkách je také opuštěný. Statek je obecní, proto obec jako majitel nezvládá svoji roli. Vedení obce se sice snaží hledat kupce nabídnutím objektů za příznivou cenu, ale žádný kupec neprojevil zájem. Dalším důvodem zvyšování počtu domů může být přeměna bydlení na rekreační objekty, u kterých je větší riziko vykradení. V Zámrsku rekreační objekty netvoří souvislou zástavbu, což alespoň předpokládá určitou kontrolu od trvale žijících sousedů.

V případě Slatiny lze pozorovat podobný trend jako u Zámrsku. Počet domů se zvyšuje takřka lineárně. Počet obyvatel ve Slatině začíná ubývat již o 20 let dříve než v Zámrsku, tedy od roku 1930. S nástupem nové éry po pádu komunismu se počet obyvatel začíná zvětšovat, a to ještě výraznějším tempem než u Zámrsku. Jako v případě Zámrsku klesá počet obyvatel na jeden dům, pouze ve Slatině nevzniká sídliště s novými domky. Nová výstavba netvoří jednolitý celek, ale je realizována napříč celou obcí. V důsledku toho majitelé nových domů mohou více profitovat z tradičního venkovského soužití a mají lépe hlídány domov než je tomu na sídlištích.

2.1.2 Věková struktura obyvatel

Populace v ČR se dostala do fáze demografického stárnutí, což přináší rizika. Způsobené je nízkou natalitou a zvýšenou střední délkou dožití. Tabulka č. 1 uvádí věkovou strukturu obyvatel obcí Zámorsk a Slatina podle posledních dvou sčítání lidu, domů a bytů v letech 2001 a 2011.

Tabulka 1: Věková struktura obyvatel obcí Zámorsk a Slatina v letech 2001 a 2011

Rok	Věková struktura	Zámorsk		Slatina		Podíl ČR
		Počet obyvatel	Podíl v %	Počet obyvatel	Podíl v %	
2001	0–14 let	123	23,6	81	21,1	16,2
	15–64 let	473	60,5	276	68,7	70,0
	65 a více let	114	15,9	45	11,1	13,8
2011	0–14 let	106	14,6	71	18,3	14,3
	15–64 let	506	69,9	267	69,0	69,6
	65 a více let	111	15,3	49	12,7	15,8

Zdroj: [9], [10]

Z tabulky č. 1 vyplývá, že věková struktura obce Zámorsk je shodná s celorepublikovým průměrem, hlavně při sčítání obyvatel v roce 2011. Naopak pokud jde o počet seniorů v obci, jejich počet ubývá. Přestože lidí nad 65 let v obci ubývá, lze očekávat, že se v obci projeví problém s nedostatkem dětí a mladistvých do 14 let.

Věková struktura obce Slatina jde proti výše zmiňovanému trendu stárnutí populace a taktéž se vymyká struktuře celé ČR (tabulka č. 1). Podíl EAO mezi 15 a 64 lety je srovnatelný s celorepublikovým průměrem. Hlavní rozdíl je ve vysokém počtu dětí a mladistvých do 14 let a tudíž zákonitě nižší počet seniorů nad 65 let. I když podíl dětí a mladistvých do 14 let mezi lety 2001 a 2011 klesl o téměř 3 %. Sice počet dětí a mladistvých v obci ubývá, ale pořád je jejich počet větší než seniorů. Pro obec má převaha mladších ročníků příznivý dopad, protože mladí lidé přinášejí do obce život, aby nedocházelo k migraci mladých do města, je užitečné zvýšit obslužnost v obci, která je v současnosti minimální. V obci se nenalézá škola, pošta ani obchod.

Pokud se trend demografického stárnutí nezmění, lze očekávat, že v delším časovém horizontu nebudou mladí, kteří by pracovali a dojde k dalšímu útlumu služeb, činností nebo spolků. Obec si nebude moci dovolit řadu služeb a činností, které patří k dnešnímu standardu. Dobrovolní hasiči nebudou schopni dostát svým povinnostem, protože nebudou schopni dostát standardům JPO atd. Tato situace prohloubí vnitřní migraci do měst. Východiskem z krize může být, již zmiňovaná, současná vlna migrace části obyvatel z měst na venkov. Dalším negativním projevem stárnutí obyvatelstva je, že staří a osamělí lidé zpravidla více podléhají nekalým praktikám podomních prodavačů. Velkým rizikovým faktorem u seniorů je sociální vyloučenost, tudíž velmi omezený sociální kontakt. Rodina je přestěhovaná za prací daleko ve městě, a proto je každý starý člověk rád, když si může popovídat i s tím rizikem, že bude dotlačen k nevýhodné koupí.

2.1.3 Nezaměstnanost a exekuce obyvatelstva

Podle dat ze dvou sčítání obyvatel v letech 2001 a 2011 [9], [10] byla v obci Zámrsk velmi příznivá nezaměstnanost, a to 3,18 % v roce 2011 a 4,79 % v roce 2001. To odpovídá hodnotě přirozené nezaměstnanosti a sebelepší opatření tuto hodnotu výrazně nesníží. Pro obec samotnou má nízká nezaměstnanost výhody. Při nízké nezaměstnanosti se nedají očekávat sociální nepokoje a je zpravidla nižší kriminalita. Obyvatelé v tomto případě mají užitek z blízkosti velkých průmyslových podniků, např. Brück na území samotné obce nebo vysokomýtské IVECO. V obci samotné lze nalézt dost pracovních míst, např. archiv, škola, školka, pošta, obchod, pila a hlavně již zmiňovaný velký podnik Brück AM, s.r.o. apod.

V obci Slatina je ještě menší nezaměstnanost než v Zámrsku. Podle dat ze sčítání lidu, domů a bytů [9], [10] v letech 2011 a 2001 je v obci velice nízká nezaměstnanost 2,80 %, respektive 2,70 %. Jak již bylo uvedeno, je pro obec nízká nezaměstnanost příznivým jevem. Ve srovnání s obcí Zámrsk je pro slatinské obyvatele nutné dojíždět za prací do blízkých měst Vysoké Mýto a Choceň, kde je dostatek pracovních míst. S nízkou zaměstnaností taktéž souvisí velmi nízká úroveň exekucí uvalených na obyvatele. Přehled exekučních řízení na obyvatelstvu je uveden v tabulce č. 2.

Tabulka 2: Exekuce v obcích Slatina a Zámrsk v letech 2016 a 2017

	Zámrsk		Slatina	
	2017	2016	2017	2016
Obyvatelé starší 15 let	624	624	346	346
Počet osob v exekuci	32	34	11	9
Podíl obyvatel v exekuci	5,13 %	5,45 %	3,18 %	2,60 %
Celkový počet exekucí	120	141	63	neuveďeno
Průměr exekucí na osobu	3,8	4,1	5,7	neuveďeno
Průměrná jistina	189 525 Kč	221 109 Kč	369 827 Kč	neuveďeno

Zdroj: [42]

Exekuce jsou úzce spojeny s nezaměstnaností obyvatelstva, ale nemusí to být úplným pravidlem. Pro srovnání je nutno uvést, že nejvíce postižené obce a regiony může přesahovat počet osob v exekuci úroveň 20 % (Ústecký a Karlovarský kraj) [42]. Ve srovnání s touto vysokou úrovní je ve sledovaných obcích úroveň nízká, ale i jednotky procent osob v exekuci mohou mít pro společnost negativní dopady. Pro obec může být problémové zvýšení sociálního napětí, zvýšení kriminality a lichvářství, zvýšení nákladů na sociální dávky a větší poptávka po nelegální práci a mnoho jiných. Pro obecní rozpočet vše znamená značnou zátěž, ale na exekuce občanů nemá obec vliv. Pozitivním ukazatelem je meziroční snižování obou ukazatelů, z čehož lze usuzovat, že snížení je dáno především dostatkem pracovních příležitostí v okolí. Vysoká je průměrná jistina dlužné částky u obyvatel Slatiny, ve srovnání s obyvateli ze Zámrsku téměř dvojnásobná. Také je vyšší průměr exekucí na osobu. Jednoznačně to lze shrnout tím, že je ve Slatině nízký počet osob s exekucí, ale jestliže se osoba dostane do exekuce, má již velký problém se splácením. Z větších částek v exekučním řízení můžeme usuzovat, že si postižení půjčili na bydlení a pak nejsou schopni splácet.

Zaměstnanost v obci ovlivňuje také ekonomické subjekty v dané obci. V této analýze nebude na neregistrované subjekty k DPH brán zřetel, protože mají příliš malou ekonomickou sílu a je nízká pravděpodobnost, že ohrozí bezpečnost obce. Hranicí k povinnosti registrace je podle § 6 odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, obrát v hodnotě 1 mil. Kč za 12 po sobě jdoucích měsíců. Počet ekonomických subjektů je uveden v tabulce č. 3.

Tabulka 3: Počet ekonomických subjektů v obcích Zámorsk a Slatina k 15. 3. 2018

	Zámorsk	Slatina
Neplátcí DPH	102	59
Plátcí DPH z toho:	48	32
Celkem ekonomických subjektů	150	91
Podnikající fyzické osoby	25	20
s. r. o.	11	7
v. o. s.	1	1
Družstvo	1	
Vládní instituce	4	1
Spolek	6	3

Zdroj: [26]

Dle Administrativního registru ekonomických subjektů (ARES) [26][29] je v Zámorsku ekonomických subjektů téměř dvojnásobek, tzn. 150 subjektů v Zámorsku (tabulka č. 3), z toho 48 je registrováno jako plátce DPH[26]. Pro všechny subjekty platí pozitivní efekt pro nezaměstnanost. Tři ekonomické subjekty jsou v platební neschopnosti, která je vždy negativní událostí, nejen pro samotný subjekt, ale i pro bezprostřední okolí. Podle Insolvenčního rejstříku žádný ze subjektů nemá závazky vůči obci. Většina závazků jde za nebankovními společnostmi, nedoplatky za elektřinu anebo závazky vyplývající z ekonomické činnosti dalším subjektům. Jedna v.o.s. je v likvidaci [29].

Dalších 25 ekonomických subjektů jsou podnikající fyzické osoby, které mají zpravidla do pěti zaměstnanců. Z velké části se jedná o zemědělskou výrobu nebo řemeslnou činnost, jako např. výroba nábytku, zámečnictví nebo údržba a servis motorových vozidel. Pro obec nepředstavují uvedené subjekty zvýšené riziko, spíše naopak zvětšují pokrytí službami pro obyvatele a někteří řemeslníci jsou schopni předcházet mimořádným událostem v domácnostech, např. servisem inženýrských sítí [26].

V obci Zámorsk také sídlí 23 právnických osob, z toho 11 s.r.o., jedno družstvo, jedna v.o.s. v likvidaci, čtyři vládní instituce a šest spolků. Vládními institucemi jsou Státní oblastní archiv Zámorsk, Mateřská škola, Základní škola a samozřejmě obec Zámorsk. Tyto subjekty nejsou pro obyvatele nijak rizikové, ale právě naopak. Mezi spolky najdeme výše zmíněné dvě JPO, Spolek divadelních ochotníků a tři sportovní spolky—dostihový, rybářský a fotbalový. Spolky jsou obci také jenom ku prospěchu obyvatel, ať už se starají o požární

ochranu nebo zajišťují kulturní a sportovní program v obci i přilehlém okolí. Co se týká s.r.o., jde z valné části malé podniky podnikající v potravinářství, např. Vega Rosnička, s.r.o., Smack food service, s.r.o. a Smack trading, s.r.o., nebo zemědělství, např. AQIA, s.r.o. a ARV Investia, s.r.o., s počtem do pěti zaměstnanců, které nepředstavují pro obec žádné riziko. Pozitivní efekt mají v tom, že společnosti Smack, AQIA a ARV mají za sídlo a provozovnu původně opuštěné, zchátralé stavby v původních Janovičkách, které se ekonomickou činností obnovují. Další dvě firmy KHK-VM, s.r.o. [20] a Czetec, s.r.o. [3] mají sice v Zámrsku sídlo, ale provozovny se nachází mimo obec v Pardubicích. Dvě firmy Zámorská obchodní, s.r.o. a Zámorská stavební, s.r.o. jsou v držbě obce a zajišťují chod obecní prodejny a drobné stavební činnosti [26].

Zbývající dva subjekty mohou být rizikové. Jedním z nich je Pila Zámorská, s.r.o., která rizikovitost vykazuje zvýšenou hlučností chodu výroby a vyšším výskytem těžkotonážních automobilů s nákladem kulatiny. Pila je situována mimo hlavní zástavbu v lokalitě za vlakovým nádražím s vlastním příjezdem ze silnice I/35, tudíž sídelních míst se hluk z pily a zvýšený provoz nákladních automobilů dotýká pouze minimálně. Podobnou rizikovitost vykazuje i největší podnik na území obce Zámorská společnost Brück AM, s.r.o., který se zabývá hlavně kovářstvím a obráběčstvím. Dle výroční zprávy za rok 2016 [30] bylo k 31. 12. 2016 v podniku zaměstnáno 259 lidí. Pro obec znamená výrazně zvýšenou dopravu nákladních automobilů. Podobně jako pila je situován mimo zástavbu, tudíž pro obyvatelstvo představuje malou zátěž. V omezeném množství kamiony projíždí kolem obydlených částí po vedlejších komunikacích, ale hlavní proud dopravy míří po hlavní silnici I/35. Lze konstatovat, že ekonomická činnost v obci výrazně nezasahuje do běžného života lidí a ani výrazně negativně neovlivňuje bezpečnost v obci. Subjekty, jejichž činnost by mohla nějakým způsobem obci škodit, jsou situovány mimo zástavbu.

V obci Slatina je zaregistrováno 91 ekonomických subjektů (tabulka č. 3). Opět budou brány v úvahu subjekty přihlášené jako plátce DPH, kterých je v obci celkem 32. Z toho 20 subjektů je podnikajících fyzických osob, které jsou podobně jako v Zámrsku z valné části zemědělské hospodářství, řemeslné práce nebo obchod. Podobně jako u Zámrsku nepředstavují takové subjekty pro obec žádnou hrozbu. Právnických osob sídlí v obci Slatina 12, z toho čtyři subjekty jsou spolky – Myslivecký spolek Slatina Sruby, SDH Slatina, Český svaz chovatelů, základní organizace Slatina a samozřejmě obec Slatina. Obchodních společností sídlí v obci osm, z čehož Reality Míkerová, s.r.o. jsou v likvidaci. Firma Kovo Starý, s.r.o. vznikla v prosinci 2017, tudíž o ní dosud nejsou žádné irelevantní informace. V obchodním rejstříku

jsou uvedeny obory podnikání obrábění a volná živnost. Rizikové tedy může být hluk a železný odpad. Podobným případem, kdy nejsou dostupná aplikovatelná data, je společnost HOLTA, s.r.o., která byla založena v dubnu 2017. Jako hlavní činnost uvádí servis a montáž elektrických zařízení, proto lze předpokládat nezměněný provoz kolem firmy, protože pravděpodobně bude realizovat servis elektrických zařízení u zákazníka. Další firma se sídlem ve Slatině je MAIC International, s.r.o. [23], která nabízí služby v oblasti administrativy a zprostředkování obchodu a služeb. Má provozovnu v Praze, proto není pro obyvatele obce žádnou přítěží a rizikovost společnosti je naprosto minimální [26].

Nejrizikovějšími jsou čtyři právnické osoby, a to Zelený Sport Defence, s.r.o., Zelený Sport Victory, s.r.o., ZELENÝ SPORT, s.r.o. a MULTIAGRO, v.o.s. Firmy mají jako předmět podnikání zemědělskou a s ní související činnosti, ale hlavní rizikovou činností je obchod se zbraněmi a výbušninami. V roce 2015 právě v souvislosti s uložením výbušnin v bývalém zemědělském družstvu vypukl skandál, kdy právě jednatel společnosti MULTIAGRO čelil podezření z nedovoleného ozbrojování. Nastali zde problémy s nadbytečným množstvím výbušnin a naprosto nevyhovující uložení zbraní a munice. Budovy nebyly prakticky zabezpečené, neměly oplocení nebo munice byla skladována pod širým nebem. Skladování výbušnin bylo povoleno pouze v části z objektů, což nebylo respektováno a výbušniny byly uskladněny i v objektech pro tento účel neschválených. Soudní řízení zatím není u konce. Firma nakonec dostala povolení stavebního úřadu ve Vysokém Mýtě ke skladování výbušnin i v objektech předtím neschválených. Tento případ není prvním, kdy se o firmy začaly zajímat orgány činné v trestním řízení. Firma v minulosti čelila podezření z uvedení nedovoleného střeliva na trh, ale stíhání bylo zastaveno. I přes vyřešení největší hrozby jsou čtyři zbrojařské společnosti pro obyvatelstvo obce Slatina rizikem. Pravděpodobnost vzniku mimořádné události je po medializaci případu a zvýšení bezpečnostního standardu nízká. Vzhledem k tomu, že se sklad nachází ve vesnické zástavbě, dopady mimořádné události by byly devastující [26], [19].

2.2 Institucionální analýza

Případová studie by nebyla úplná, kdyby se nezabývala činností obcí při zajišťování veřejného pořádku a PO.

2.2.1 Zajišťování veřejného pořádku v obcích

Obě obce plně využívají práva vydávat obecně závazné vyhlášky k zajištění veřejného pořádku. Každá obec reaguje na poměry v obci různým způsobem. Obecně lze říci, že ve vybraných obcích dochází k méně závažným porušením veřejného pořádku. Obec Zámorsk dne 26. 3. 2012 schválila obecní vyhlášku č.2/2012, kterou se stanoví podmínky pro ochranu veřejného pořádku. Článek č. 3 vyhlášky omezuje požívání alkoholických nápojů, kouření a omamných a psychotropních látek na veřejných prostranstvích. Článek č. 4 pojednává o zajištění klidu. Článek č. 5 pojednává o zajištění příznivých podmínek pro zeleň na veřejných prostranstvích a článek č. 6 o zajištění podpory čistoty ovzduší. Články č. 1 a 2 vymezují účel vyhlášky a základní pojmy. Tímto dokumentem obecní zastupitelstvo omezuje činnosti proti veřejnému pořádku, které se v obci vyskytují nejčastěji. Reflektuje potřeby občanů a nezabývá se skutečnostmi, které se v obci nevyskytují, či pravděpodobnost jejich výskytu je minimální, jako např. násilí proti skupině obyvatel, vyhrožování, výtržnictví atd. Dne 24. 3. 2009 byla vydána obecně závazná vyhláška č. 1/2009, o pravidlech pro pohyb psů na veřejném prostranství. Vyhláška mj. upravuje pohyb psů na veřejném prostranství pouze v doprovodu psůvoda, bojová plemena, která jsou ve vyhlášce vyjmenována, musí mít na veřejném prostranství také náhubek. Je-li používáno vodítko, nesmí být překážkou pro další občany užívající veřejné prostranství apod. [39].

Obec Slatina [41] vydala vyhlášku č.3/2011, kde je zakázáno volné pobíhání psů na veřejných prostranstvích. Další jiné obecně závazné vyhlášky obecní zastupitelstvo nevydalo, ani zákaz podomního prodeje, ani pro ochranu veřejného pořádku. Zákaz požívání alkoholických nápojů na veřejnosti obec příliš netrápí, protože přímo v obci prodejna není. Naproti tomu v Zámorsku obecní prodejna je a v její blízkosti byl v minulosti zaznamenán problém s užíváním alkoholických nápojů některými občany, což bylo řešeno právě vyhláškou.

Poněvadž nedochází k zásadnímu porušování veřejného pořádku, obecní zastupitelstva obou obcí nevyužila možnosti zřízení obecní policie. Po porovnání nákladů a rizik by bylo zřízení městské policie zbytečným mrháním obecních prostředků. Srovnáme-li obce podobné rozlohy a počtu obyvatel v okolí, žádná z nich obecní policii nezřizuje. Pouze některé z nich mají veřejnoprávní smlouvy s obecní policií Vysoké Mýto [52] o měření rychlosti na území dané obce (př. Běstovice, Dobříkov), což není případ Zámorsku ani Slatiny. Ani služeb SBS obě obce nevyužívají, hlavně z finančního hlediska. SBS jsou většinou mimo rozpočet malých obcí, protože na veřejně pořádaných akcích není tak vysoká návštěva, aby pokryla náklady na SBS. K pořádání veřejných akcí, které pořádá obec nebo zájmové spolky, jsou zpravidla

využívány služby členů SDH. Výjimečně jsou v obci Zámrsk pořádány soukromé akce na fotbalovém hřišti, kde jsou využívány služby SBS. Na případné porušení veřejného pořádku většího dopadu poskytuje ochranu Policie ČR z místního oddělení Vysoké Mýto s relativně krátkou dojezdovou vzdáleností cca 5 km do Zámrsku a ještě blíže do Slatiny.

2.2.2 Zajišťování požární ochrany v obcích

V oblasti požární ochrany obci ukládá podle § 29 zákona č. 133/1985 Sb. o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů vydat obecní vyhláškou požární řád obce a stanovit podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se účastní větší počet osob. V obci Zámrsk jsou obě vyhlášky v aktuálním znění zveřejněny pod č.1/2011 a č.2/2011. Navíc jsou na webových stránkách obce zveřejněny preventivní opatření v oblasti požární ochrany pro občany [39].

Obec Zámrsk [39] zřizuje dvě JPO. První sídlí v původním Zámrsku a je vedena jako JPO III. V jednotce slouží jeden velitel jednotky, čtyři velitelé družstev, šest strojníků a 10 řadových hasičů [14] a je vybaveno Cisternovou automobilovou stříkačkou (CAS) 30 Tatra 815-7 6x6, CAS 32 T148, CAS 32 T138 a rychlým zásahovým automobilem 1 Opel Campo [13]. Počty a typy zásahů jsou uvedeny v tabulce č. 4. Zásahy se odehrávaly v Zámrsku i okolních obcích (Vysoké Mýto, Choceň, Vraclav, Týniště). Pod pojmem technická pomoc se rozumí odchyt nebezpečného hmyzu, ale také zalévání obecní zeleně při dlouhotrvajícím suchu, neodtékající voda do kanalizace nebo odklizení škod po větrné smršti. Počet zásahů JPO v samotné obci Zámrsk z pravidla nepřesahuje počtu 10 do roka. Nejčastěji se jedná o technické pomoci. Co se týče požárů, vychází průměrně asi jeden požár v obci za rok. Podobná četnost je i se zásahy u dopravních nehod, které se nejčastěji odehrávají na silnici I/35. Z uvedených údajů v tabulce č. 4 je patrný větší počet zásahů u požárů v okolních obcích než v domácí obci. V průběhu sledovaných let JPO Zámrsk měla zásahy také na katastrálním území Slatiny, kdy jednotka zpravidla vyjíždí k požárům. V roce 2011 se jednalo o tři požáry, v roce 2014 o jeden požár a v roce 2015 o dva požáry [15].

Tabulka 4: Počty a typy zásahů JPO Zámorsk v letech 2011 až 2017

Rok	Požár	Technická pomoc	Cvičení	Dopravní nehoda	Únik nebezpečné látky	Planý poplach	Hledání pohřešované osoby
2011	12 (2)	3 (2)	4	1 (1)			
2012	9	3 (3)	2	3 (1)			
2013	5 (1)	6 (3)	1	2 (2)	1		
2014	2	1 (1)	2				
2015	11 (1)	11 (10)	3	1 (1)			
2016	9	9 (4)	2				
2017	8 (4)	5 (5)	1	2 (2)		1	1

Pozn.: Údaje uvedené v závorce jsou zásahy provedené přímo v obci Zámorsk

Zdroj: [15]

Druhá jednotka sídlí v původních Janovičkách jako JPO V. Jednotka je vybavena vozidlem Avia A31 DA12. V současné době se členové SDH Janovičky soustředí na hasičský sport a pořádání společenských událostí. Posledním ostrým nasazením jednotky byl požár ve vedlejší vesnici Radhošť v roce 2003. JPO v Janovičkách má aktuálně problém s věkovou strukturou členů. Většina členů není schopna adekvátního zásahu. Většina akceschopného personálu je angažována do jednotky v Zámorsku, a v Janovičkách zůstávají starší členové. Obec Zámorsk má také v oblasti požární ochrany uzavřenu veřejnoprávní smlouvu s obcí Sruby o zajištění požární ochrany mezi obcemi. Tzn. JPO III Zámorsk zajišťuje požární ochranu na území obce Sruby. Obec Sruby přispívá do rozpočtu 12 000 Kč za rok a hradí dodatečné náklady [37], [39].

Obec Slatina taktéž zveřejňuje požární řád obce a zřizuje JPO V. Jednotka se skládá z velitele jednotky a pěti řadových hasičů. Hlavní výbavou sboru je přenosná požární stříkačka PPS-8, která je již značně zastaralá a pro hašení významnějších požárů nedostačující. Jedinou její výhodou je dostupnost ve složitějším terénu, který se na území obce nepředpokládá. Z uvedeného vyplývá, že jednotka je při plnění závažnějších úkolů nesoběstačná a vyžaduje rozsáhlou podporu. Obec se tudíž podle požárního řádu spoléhá v první řadě na JPO I dislokované ve Vysokém Mýtě a místní jednotka bude provádět pomocné práce. Než se jednotka ve Vysokém Mýtě zmobilizuje a dorazí na místo určení, může dojít k rozsáhlým škodám, kterým by šlo včasným zásahem předejít [41].

2.2.3 Rozpočet obcí

V tabulce č. 5 jsou uvedeny salda rozpočtu obcí Zámrsk a Slatina v letech 2010 a 2017. Rozpočet Zámrsku nenese od roku 2010 do roku 2013 známky velkého výkyvu a rozpočet končil pravidelně v kladných číslech. Turbulence zažil rozpočet v rozmezí let 2014 a 2016, kdy obec zrealizovala projekt výstavby nové kanalizace. Zmíněnou stavbu bude obec ještě několik let splácet. Dále se práce bude zabývat rozpočtem obce Zámrsk v letech 2015 až 2017, protože v těchto letech lze vyzorovat určité náznaky rizikovosti. Rozpočet obce Slatina je mnohem vyrovnanější, což bylo také v letech 2013 a 2015 prodejem obecních pozemků [33], [34].

Tabulka 5: Rozpočty obcí Zámrsk a Slatina v letech 2010 až 2017 (v mil. Kč)

Rok	Zámrsk			Slatina		
	Příjmy	Výdaje	Saldo	Příjmy	Výdaje	Saldo
2010	8,8	7,7	1,1	26,4	3,1	23,3
2011	8,5	8,1	0,4	5,0	3,5	1,4
2012	9,0	8,4	0,7	4,0	2,5	1,4
2013	10,6	11,0	-0,4	7,0	7,4	-0,5
2014	15,3	7,4	8,0	6,2	6,5	-0,3
2015	53,2	68,5	-15,3	9,1	10,9	-1,8
2016	11,7	18,8	-7,1	6,0	3,7	2,2
2017	23,5	18,4	5,1	5,6	3,7	1,9

Zdroj: [33], [34]

Již v roce 2014 byly sníženy výdaje obce kvůli plánované výstavbě. Přebytek rozpočtu činil osm mil. za účelem vytvoření rezerv pro projekt kanalizace. V roce 2015 byla přijata dotace na kanalizaci z EU, což znamenalo více než ztrojnásobení obecního rozpočtu. Celkový rozpočet výstavby kanalizace byl cca 65,4 milionů Kč, z evropských dotací bylo uhrazeno 39,1 milionů Kč a ze státních fondů 2,3 milionů Kč [27]. Rozdíl musela uhradit obec, což výrazně zatížilo obecní rozpočet do dalších let. Náklady na kanalizaci byly zvýšeny poměrně velkou rozlehlostí zastavěné plochy a rozdělením na tři obecní části. Přestože je kanalizace potřebná a užitečná, obec byla nucena omezit další výdaje. Zejména nebezpečné je omezení výdajů na bezpečnost, které byly oproti dalším rokům výrazně nižší. Omezení rozpočtu se projevilo v nižších výdajích na požární ochranu. Akceschopnost jednotky však nebyla nijak narušena a paradoxně měla jednotka nejvíce zásahů od roku 2011. Celkem za rok 2015 bylo 26 výjezdů (tabulka č. 4). Výpadek financí na bezpečnost bude kompenzován v roce 2017 dotací z krajského rozpočtu [34].

V roce 2016 je rozpočet nadále zatížen dostavbou zmíněné kanalizace. Příjmy roku 2016 se vrátily k podobným hodnotám, kdy obec nepobírala velké transferové platby kvůli kanalizaci. Taktéž daňové příjmy se od minulých let značně zvýšily (tabulka č. 6). Výdaje v roce 2016 jsou ovlivněny dostavbou kanalizace, která se ukrývá pod položkou Průmyslové a ostatní odvětví hospodářství (tabulka č. 7), ale lze sledovat stoupající trend v ostatních potřebných výdajích veřejné správy. Jenom výdaje na bezpečnost a právní ochranu stouply od roku 2015 na více než trojnásobnou hodnotu [34].

Tabulka 6: Daňové příjmy a jejich podíl na celkových příjmech obcí Zámorsk a Slatina v letech 2012 až 2017

Rok	Zámorsk		Slatina	
	Daňové příjmy (v mil. Kč)	Podíl daňových příjmů na celkových příjmech v %	Daňové příjmy (v mil. Kč)	Podíl daňových příjmů na celkových příjmech v %
2012	6,8	75,5	3,0	75,8
2013	8,0	75,6	3,7	53,0
2014	8,3	54,2	4,3	69,1
2015	8,6	16,2	4,3	47,4
2016	9,4	80,0	5,1	85,3
2017	10,0	42,5	5,0	89,7

Zdroj: [33], [34]

V roce 2017 je patrný zvýšený příjem přijatých transferových plateb. Přijaté transfery za rok 2017 byly použity na koupi nové cisternové automobilové stříkačky 30 Tatra 815-7 6x6. Výsledkem je zvýšení požární ochrany v obci a zacelení trhlin v připravenosti jednotky v Zámorsku, které mohly nastat díky sníženému rozpočtu v předchozích letech výstavby kanalizace. Ostatní výdaje začínají posilovat svůj podíl na celkových výdajích, což je důsledek překonání závažné finanční situace a obecní rozpočet není nucen nadále tak výrazně šetřit [34].

Tabulka 7: Struktura a výše výdajů obce Zámrsk v letech 2010 až 2017 (v mil. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství								
Průmyslové a ostatní odvětví hospodářství	0,5	0,9	1,0	3,5	1,1	73,6	10,9	2,0
Služby pro obyvatelstvo	4,1	4,5	4,6	4,8	4,0	3,5	5,2	4,3
Sociální věci a politika zaměstnanosti	0,6	0,5	0,5	0,4	0,3	0,8	0,4	0,4
Bezpečnost obce a právní ochrana	0,2	0,1	0,2	0,3	0,1	0,1	0,4	9,3
Všeobecná veřejná správa a služby	2,3	2,0	2,1	2,0	2,0		2,0	2,4
Celkem	7,7	8	8,4	11	7,5	78	18,9	18,4

Zdroj: [34]

Jak již bylo uvedeno výše, obec Zámrsk vyčerpala stavba obecní kanalizace a dostala obec do vysokého schodku v rozpočtu. K 31. 12. 2017 byly závazky obce na úrovni 31,5 milionů Kč, které bude ještě dlouhá léta splácet. Zmíněný projekt jako jediný nese rizikové rysy, které mohou dovést obec přes platební neschopnost k zanedbání bezpečnosti obyvatel, hlavně tedy požární ochrany [34].

Pomineme-li transferové platby, které jsou pro obě vesnice nerovnoměrně rozvrstveny, hospodaří Slatina s téměř polovičním rozpočtem než Zámrsk (tabulka č. 5). Je to dáno menším počtem obyvatel a kritérii přerozdělení daní RUD, která jsou počet obyvatel, rozloha katastru a počet dětí v mateřských a základních školách. Pro Slatinu je v tomto případě nevýhodou nepřítomnost mateřské a základní školy. Rozpočet obce je vyrovnaný, pouze v letech 2010 a 2015 byly přijaty větší transferové platby z nadřazených rozpočtů. Za rok 2009 dosahovaly deficit rozpočtu cca 25 mil. Kč, který byl smazán přijetím transferu a přebytkem z roku 2010. Jinak obec dbá na vyrovnaný rozpočet, což se jí i díky transferovým platbám daří dobře [33].

V tabulce č. 8 je uvedena struktura výdajů obce Slatina v letech 2010 až 2017, která se na první pohled liší od výdajů v Zámrsku. Slatina investuje malé finanční obnosy do zemědělství atd., na rozdíl od Zámrsku, který žádné finanční prostředky do této rozpočtové kapitoly

neinvestuje. Naopak Zámrsk investuje větší částky do bezpečnosti a sociálních věcí a Slatina do těchto kapitol investuje minimální částky.

Tabulka 8: Struktura a výše výdajů obce Slatina v letech 2010 až 2017 (v mil. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství	0,01	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Průmyslové a ostatní odvětví hospodářství	0,7	1,2	0,4	0,1	3,6	0,3	0,1	0,02
Služby pro obyvatelstvo	0,9	1,2	1,2	6,2		7,0	1,5	2,2
Sociální věci a politika zaměstnanosti			0,01	0,01	1,5		0,02	0
Bezpečnost obce a právní ochrana	0	0,04	0,01	0,01	0,01	0,01	0,3	0,01
Všeobecná veřejná správa a služby	1,5	1,0	0,9	1,1	1,4	3,6	1,8	1,5
Celkem	3,1	4,5	2,5	7,4	6,5	11,0	3,7	3,7

Zdroj: [33]

Obecní výdaje Slatiny za rok 2013 nesou velkou převahu služeb pro obyvatele (tabulka č. 8), mezi které patří vybudování inženýrské sítě, kultura, osvětlení apod. Ve srovnání se Zámrskem má s polovičním rozpočtem dvojnásobné výdaje. Výdaje na bezpečnost jsou marginální, ale také sociální výdaje a průmyslové hospodářství jsou nízké. Obec v roce 2013 utržila vysoké finanční prostředky v položce kapitálových příjmů, což představuje výnos z prodeje pozemků. Z dlouhodobého výhledu je tento zdroj příjmů nejistý a do budoucna neudržitelný, proto je třeba hledat jiné zdroje příjmů než prodej pozemků nebo snížit výdaje, aby nevznikl deficit rozpočtu. Rizikové na prodeji obecních pozemků je, že jako zdroj peněz není nevyčerpatelný a může dojít. Naopak výhodou pro obec je, že po prodeji se o pozemky nemusí starat. Bez přilepšení v podobě téměř 2,5 mil. Kč by byl rozpočet nižší a obec by nebyla schopna pokrýt veškeré náklady. S příjmy v roce 2015 se opakuje scénář z roku 2013. Opět rozpočet obce vylepšuje prodej pozemků, který dělal přes 3 mil. Kč, což nese rizikové prvky. Přijaté transfery v hodnotě 0,8 mil. Kč byly použity na zateplení budovy obecního úřadu [33], [28].

Výdaje za rok 2015 nesou podobný popis jako roky předtím. Oproti předchozím letům stoupla částka na průmyslové a ostatní odvětví hospodářství, kde je částka zvýšena díky větší opravě silnic ve vesnici, která zvyšuje bezpečnost a plynulost provozu v obci. Za rok 2015 byl zaznamenán velký schodek přes 1,75 mil. Kč, což je následek problému s muničním skladem a nutných opatření k udržení bezpečnosti. V roce 2016 rozpočtu Slatiny spadly všechny nedaňové příjmy na minimum a jediné štěstí pro obec bylo zvýšení daňových příjmů (tabulka č. 6). Celkové příjmy oproti předešlým letům utrpěly, když nebylo rozpočtu přilepšeno prodejem dlouhodobého majetku. V roce 2016 došlo k omezením výdajů díky schodku minulého roku. Také se zvýšila investice do PO, což po minulých letech s minimálními investicemi do bezpečnosti vylepší připravenost obce na mimořádnou událost. Dvě věci jsou pro obecní rozpočet Slatiny rizikové. Tou první věcí je nízký podíl investic do bezpečnosti na celkovém rozpočtu. Druhá riziková položka v rozpočtu je příliš ochotné rozprodávání dlouhodobého majetku, což může vést ke ztrátě dlouhodobého kapitálu obce. Naopak obec Slatina má minimální výši závazků k 31. 12. 2017 byly závazky obce na úrovni 400 tisíc Kč, které jsou oproti Zámrsku výrazně nižší [33].

Pro rozpočty obou obcí je pozitivní věcí, že výše daňových příjmů stoupá. U obce Zámrsk je podíl daňových příjmů stabilní v rozmezí 75 až 80 % (tabulka č. 6). Pouze dochází k snížení podílu při přijetí větších transferových částek. Obec Slatina, jak bylo uvedeno výše, uměle zvyšuje rozpočet obce prodejem pozemků, proto podíl daňový příjmů kolísá podle toho, kolik utržila v daném roce z prodeje majetku. U obou obcí tvoří daňové příjmy největší a nejstabilnější příjem finančních prostředků. Příjem je to téměř jistý a garantovaný zákonem [33], [34].

2.3 Kriminální analýza

Základní premisou je nižší kriminalita na venkově než ve městských sídlech. Důvodem může být typická zástavba a nižší koncentrace obyvatel. Obě dvě obce patří pod policejní obvodní oddělení Vysoké Mýto, které podle indexu kriminality již řadu let patří mezi ty s menší kriminalitou. Obvod má přibližně 17 500 obyvatel a rozlohu 131 km². Za celých pět let bylo v celém obvodu spácháno 1252 trestných činů, včetně dvou vyřešených vražd. Přičemž tendence spáchaných trestných činů je klesající, kdy v roce 2013 jich bylo zaznamenáno 331 a v roce 2017 jich bylo již méně než poloviční množství 150 trestných činů [43].

V tabulce č. 9 lze nalézt přehled kriminálních činů v obcích Zámorsk a Slatina za posledních 5 let. Data uvedená v tabulce vypovídají o nízké kriminalitě v obou obcích, kdy mají převahu méně závažné přestupky nad trestnými činy.

Z uvedených údajů v tabulce č. 9 vyplývá, že kriminalita v rámci oddělení je oproti jiným obvodům podprůměrná. Vezmeme-li v úvahu souhrnné údaje obou obcí za celou sledovanou dobu pěti let, tvoří obě obce se svými 52 trestnými činy v rámci obvodu mizivý podíl 4 %. Největší zastoupení mají dopravní přestupky (tabulka č. 9). Především dosahují vyššího počtu v obci Zámorsk, protože jsou na jejím katastrálním území lokalizovány hlavní silnice I/17 a I/35. Počet dopravních přestupků je poměrně konstantní, dochází pouze k malým výkyvům i přesto, že od oprav dálnice D1 nese silnice I/35 vyšší dopravní zátěž. Obcí Slatina neprochází výrazně frekventovaná komunikace, proto jsou dopravní přestupky v řádu jednotek. Policejní hlídky se více vyskytují na frekventovaných silnicích. V obcích se lze setkat i s drobnými krádežemi, které se pohybují stabilně v řádu jednotek. Většinou se jedná o ukradené telefony, peněženky s hotovostí do 5 000 Kč nebo jiné drobné přestupky. Pod přestupkem proti občanskému soužití se nejčastěji skrývají hádky sousedů nebo manželů. Více případů je zaznamenáno v obci Zámorsk zřejmě díky vyššímu počtu obyvatel a domů. Pod ostatními přestupky se většinou ukrývá různé poničení majetku neznámým pachatelem. Počtem se jedná o malá čísla, ale jejich největším problémem je velmi nízká objasňenost. Obecně lze říci, že přestupky představují valnou většinu kriminálních činů.

Tabulka 9: Počet kriminálních činů v obcích Zámorsk a Slatina v letech 2013 až 2017

Obec	Zámorsk					Slatina				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
Přestupek dopravní	27	41	43	17	42	5	7	1	6	3
Přestupek proti občanskému soužití	4	6	4	1	2	2	2	4	1	2
Přestupek krádež	4	7	6	1	4	4		3	2	1
Přestupek ostatní	4	1	7	1	4	1		1	2	
Zanedbání povinné výživy	3	1	1	1	2					
Vloupání nebo krádež	7	3	5	4		2	1	4	1	1
Ohrožení pod vlivem návykových látek				1						
Maření výkonu úředního rozhodnutí			1					1		
Nebezpečné vyhrožování		1								
Ublížení na zdraví		1								
Dopravní nehoda se smrtelným zraněním		1								
Výtržnictví								1		
Trestný čin spojený se zbraněmi							1	1		
Celkem přestupků	39	55	60	20	52	12	9	9	11	6
Celkem trestných činů	10	7	7	6	2	2	2	7	1	1

Zdroj: vlastní zpracování dle statistik obvodního oddělení Policie ČR Vysoké Mýto

Počet trestných činů je v obou vesnicích nízký. Nejčastějšími trestnými činy v obou obcích jsou vloupání a krádeže, které tvoří naprostou většinu trestných činů. Většinou se jedná o vykradené kůlny nebo vykradené automobily a ukradená kola na parkovišti u firmy Brück, kde je velká koncentrace dopravních prostředků. Společným a negativním jevem u místních krádeží a vloupání je velmi nízká objasněnost, kdy většina zůstává neobjasněna. Zaznamenány byly dvě krádeže na vlakovém nádraží v Zámrsku, které se obě uskutečnily v roce 2015. Odcizeny byly elektrické zařízení a kabely a také nebyly objasněny. Častým jevem v Zámrsku je zanedbání povinné výživy. Její vliv je spíše skrytý a v zásadě se nemusí dotýkat bezpečnosti v obci, protože vyživované dítě nemusí bydlet v Zámrsku. Zbylé trestné činy jsou jednotlivé a nejedná se o organizovanou činnost. Některé trestné činy mají potenciál velkého obecného ohrožení, což je případ ohrožení pod vlivem alkoholu, maření výkonu úředního rozhodnutí, smrtelná dopravní nehoda nebo trestné činy spojené s obchodem se zbraněmi. Další činy významně narušují veřejný pořádek, jako výtržnictví nebo nebezpečné vyhrožování. Tyto činy nesou vysokou objasněnost. Navíc za sledované období bylo zaznamenáno jedno sražení muže vlakem v Zámrsku a jedno ve Slatině, kde nebylo prokázáno cizí zavinění. Kriminalita v obou obcích je nízká, i když se občas vyskytne závažnější čin, který ohrožuje majetek a dokonce i život občanů obou obcí. V Zámrsku je kriminalita vyšší, což je dáno vyšším počtem obyvatel a přítomnost hlavních komunikací. Podle přepočtu trestných činů na obyvatele je v Zámrsku průměr za celých pět zkoumaných let cca 0,009 trestného činu na obyvatele za roka a ve Slatině je to cca 0,006 trestného činu na obyvatele za rok.

ZÁVĚR

Cílem práce bylo zpracování případové studie o zajišťování bezpečnosti (veřejný pořádek a bezpečnost a požární ochrana) ve vybraných malých obcích Pardubického kraje, okres Ústí nad Orlicí, Zámrsk a Slatina. Obě obce jsou malými obcemi, které mají do 1 000 obyvatel a jejich katastrální území spolu sousedí. Obě obce prodělávají podobný demografický a ekonomický vývoj, protože se obě nacházejí v zázemí obce s pověřenou působností Vysoké Mýto.

V rámci případové studie byla analyzována základní demografická a ekonomická data, např. počet obyvatel a domů v obcích, velikost nezaměstnanosti a počet exekucí v obcích, rozpočty obcí, struktura ekonomických subjektů se sídlem v daných obcích a základní data o kriminalitě spojená s katastrem obou obcí, a to za období 2010 až 2017. Data byla získána z publikací Českého statistického úřadu, systému Monitor, dotazováním příslušných obecních úřadů a vlastním terénním šetřením na místě.

Z analýzy vyplývá, že v obou obcích dochází k růstu počtu domů, ale ubývá osob mladších 15 let. Obce vstoupily do fáze demografického stárnutí. Z analýzy nezaměstnanosti vyplývá, že v obou obcích je nízká nezaměstnanost, a to v důsledku dostatku pracovních míst v okolí. S mírou nezaměstnanosti souvisí i počet ekonomických subjektů se sídlem v obcích, které jsou evidovány v Administrativním registru ekonomických subjektů Ministerstva financí ČR. Podle šetření je Zámrsk podle počtu subjektů téměř dvojnásobně silnější a navíc se na území obce Zámrsk nachází velký podnik Brück AM, s.r.o. s více než 250 zaměstnanci, který zvyšuje možnost pracovního uplatnění přímo v obci.

Z nástrojů k zajištění veřejného pořádku obce užívají regulaci pomocí obecně závazných vyhlášek. Obě obce regulují pohyb psů na veřejnosti. Zámrsk navíc omezuje užívání alkoholu, omamných a psychotropních látek na veřejnosti, dobu nočního klidu nebo udržování obecní zeleně. Další možné nástroje k zajištění veřejného pořádku obce nevyužívají, především z finančních důvodů.

Náklady na bezpečnost se u obou obcí liší, zatímco Zámrsk investuje průměrně stotisícové částky ročně do bezpečnosti, Slatina investuje do bezpečnosti marginální částky, což se projevuje především na připravenosti JPO. U Zámrsku je podíl výdajů na bezpečnost zpravidla v rozmezí 1,5 až 2,5 % z celkového rozpočtu, zatímco u Slatiny je to desetkrát méně. Což se projevuje v připravenosti JPO. Rizikové pro obec Zámrsk je velké množství závazků, které dosahují téměř 25 mil. Kč, a které jsou dány především výstavbou kanalizace

v letech 2015 a 2016. Vysoká výše závazků obci může přivodit problémy s financováním bezpečnosti v obci. Naopak Slatina má minimální závazky ve výši 0,4 mil. Kč.

Na základě komparace bylo zjištěno, že v obci s malou koncentrací obyvatel se vyskytuje menší kriminalita a méně zásahů JPO. Na zajištění PO se obě obce aktivně podílejí, i když investice Zámrsku více než desetinásobně převyšují investice Slatiny. Obec Zámrsk zřizuje dvě JPO, a to JPO III Zámrsk a JPO V Janovičky. Obec Slatina zřizuje JPO V. Kriminální analýza sleduje počet trestných činů a přestupků v letech 2013 až 2017. Kriminalita ve sledovaných obcích je podle předpokladu z charakteru venkovských sídel nízká. Nejběžnějšími jsou dopravní přestupky na státních silnicích I/17 a I/35, které procházejí katastrálním územím obce Zámrsk. Větší incidenci mají ještě drobné krádeže, které jsou kvalifikované jako přestupky, a větší krádeže a vloupání, které jsou kvalifikované jako trestné činy. Přestupky i trestné činy krádeže a vloupání se vyskytnou několikrát ročně a mají nízkou objasňenost. Dále se jedná o trestné činy s velmi nízkou incidencí. Za sledované období nebyla spáchána v daných obcích žádná vražda.

Z analýzy vyplývá, že s vysokou zaměstnaností souvisí nízká míra občanů v exekuci. S koncentrací ekonomických subjektů na katastru obce a hustotou dopravní sítě pak souvisí nápad kriminality. Z analýzy zvolených obcí vyplývá, že obyvatelé mají zaručenu bezpečnost podle Ústavního zákona č. 110/1998 Sb., *o bezpečnosti České republiky*.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] BALABÁN, M. (ed.), PERNICA, B.(ed.) et al. Bezpečnostní systém státu: problémy a výzvy. Praha: Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-3150-9
- [2] BINEK, J., Problémy venkovských obcí—realita a vnímání. In: VIII. Mezinárodní kolokvium o regionálních vědách. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005, str. 23—30, ISBN 80-210-3888-8
- [3] CZETEC. Czetec hydraulic components [online]. 2015 [14. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.czetec.cz/>
- [4] ČERNOHORSKÝ J., TEPLÝ P., Základy financí. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-3669-3
- [5] ČERNOHORSKÝ J. (ed.) et al. Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2010. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2010. ISBN 978-80-254-8660-3
- [6] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Historický lexikon obcí České republiky – 1869 – 2015 [online]. 2015 [9. 3. 2018]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/iii-pocet-obyvatele-a-domu-podle-kraju-okresu-obci-a-casti-obci-v-letech-1869-2011_2015
- [7] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Malý lexikon obcí České republiky – 2017 [online]. 2017 [cit. 9. 4. 2018] Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/46186417/32019917003.pdf/adf9352e-fba9-40f1-87fd-f59530802fc4?version=1.0>
- [8] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Metodika SLDB 2011 [online]. 2015 [cit. 10. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/metodika-sldb-2011>
- [9] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Základní informace o vybraných územních celcích podle SLDB - ČR, kraje, okresy, správní obvody ORP a obce (včetně městských částí územně členěných statutárních měst) – 2011 [online]. 2013 [cit. 9. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/zakladni-informace-o-vybranych-uzemnich-celcich-podle-sldb-2011-cr-kraje-okresy-spravni-obvody-orp-a-obce-vcetne-mestських-casti-uzemne-clenenych-statutarnich-mest-2011-dml5agynjw>

- [10] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Sčítání lidu, domů a bytů 2001 [online]. 2005 [cit. 10. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/staticke/sldb/sldb2001.nsf/okresy/cz0534>
- [11] DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY. Vymezení venkovských obcí v Česku [online]. 2009 [cit. 14. 2. 2018]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6384068>
- [12] HAMPL M., MÜLLER J., Jsou obce v České republice příliš malé? In: Bednářová H., Geografie—Sborník České geografické společnosti. Ročník 103. Praha: Česká geografická společnost, 1998. 1, str. 1—12, ISSN 0231-5300
- [13] HASIČI ZÁMRSK. Výjezdová technika [online]. 2017 [cit. 10. 3. 2018]. Dostupné z: <https://hasici-zamrsk.webnode.cz/vyjezdova-technika/>
- [14] HASIČI ZÁMRSK. Zásahová jednotka [online]. 2012 [cit. 10. 3. 2018]. Dostupné z: <https://hasici-zamrsk.webnode.cz/nas-tym/>
- [15] HASIČI ZÁMRSK. Zásahy [online]. 2017 [cit. 10. 3. 2018]. Dostupné z: <https://hasici-zamrsk.webnode.cz/zasahy/rok-2017/>
- [16] HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY. Jednotky PO [online]. 2017 [cit. 14. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>
- [17] HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY. Postavení obce dle zákona o požární ochraně [online]. 2013 [cit. 3. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/postaveni-obce-dle-zakona-o-pozarni-ochrane.aspx>
- [18] HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY. Právní a ostatní předpisy [online]. 2018 [cit. 27. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/pravni-a-ostatni-predpisy-588431.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>
- [19] IDNES.CZ. Soud: Nelegální výbušniny ve Slatině byly jen administrativní chybou [online]. 2018 [cit. 15. 3. 2018] Dostupné z: https://pardubice.idnes.cz/zbrojar-martin-rudolf-slatina-de1-/pardubice-zpravy.aspx?c=A170428_2322072_pardubice-zpravy_jah
- [20] KHK—VM. KHK—VM group [online]. 2017 [cit. 14. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.khk-group.de/>

- [21] KNEDLOVÁ, S., Problematika venkova a venkovských regionů. In: VIII. Mezinárodní kolokvium o regionálních vědách. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005, str. 87—92, ISBN 80-210-3888-8
- [22] KRULÍK O., HARAZIN L., et al. Koordinační dohody mezi Policií České republiky a obcemi a jejich potenciál: II. dopracovaná varianta [online]. 2013 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: http://bezpecnostni-sbory.wbs.cz/clanky/1-2013/2013_bezpecnostni-sbory_koo-dohody_a_podklad.pdf
- [23] KURZY. CZ. Obchodní rejstřík [online]. 2010 [14. 3. 2018]. Dostupné z: <https://rejstrik-firem.kurzy.cz/26710943/maic-international-sro/vztahy/>
- [24] MACEK, P. Bezpečnost obcí a regionů. 1. vydání. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje, 2011. ISBN: 978-80-87174-03-6
- [25] MAŘÍKOVÁ, P., Malé obce – sociologický pohled [online]. 2004 [cit. 14. 2. 2018]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/problematika-malych-obci.aspx>
- [26] MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, ARES – ekonomické subjekty [online]. 2018 [cit. 14. 3. 2018]. Dostupné z: http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz
- [27] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Regionální Informační servis. Kanalizace Zámorsk – Janovičky [online]. 2014 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=127619>
- [28] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Regionální Informační servis. Realizace úspor energie u objektu OÚ Slatina č. p. 22 [online]. 2015 [cit. 21. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=132154>
- [29] MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY. Insolvenční rejstřík [online]. 2018 [cit. 7. 3. 2018]. Dostupné z: https://isir.justice.cz/isir/ueu/vysledek_lustrace.do?jsessionId=d4da7069236f04a7a90e7c222e89?nazev_osoby=&jmeno_osoby=&ic=&datum_narozeni=&rc=&mesto=z%Elmrsk&cislo_senatu=&bc_vec=&rocnik=&id_osoby_puvodce=&druh_stav_konkursu=&datum_stav_od=&datum_stav_do=&aktualnost=AKTUALNI_I_UKONCENA&druh_kod_udalost=&datum_akce_od=&datum_akce_do=&nazev_osoby_f=&cislo_senatu_vsns=&

druh_vec_vsns=&bc_vec_vsns=&rocnik_vsns=&cislo_senatu_icm=&bc_vec_icm=&rocnik_icm=&rowsAtOnce=50&captcha_answer=&spis_znacky_datum=&spis_znacky_obdobi=14DNI

- [30] MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY. Veřejný rejstřík a Sběrka listin [online]. 2017 [cit. 14. 3. 2018]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=48531541&subjektId=55139&spis=615822>
- [31] MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. Metodika pro tvorbu strategických dokumentů prevence kriminality a víceletých bezpečnostních analýz [online]. 2016 [20. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/metodika-tvorby-strategickeho-dokumentu-a-bezp-analyz-pdf.aspx>
- [32] MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, Terminologický slovník - krizové řízení a plánování obrany státu [online]. 2016 [cit. 5. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-rizeni-a-planovani-obrany-statu.aspx>
- [33] MONITOR. Obec Slatina 2010–2017 [online]. 2018 [cit. 3. 4. 2018]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/2017/obce/detail/00279510>
- [34] MONITOR. Obec Zámorsk 2010–2017 [online]. 2018 [cit. 3. 4. 2018]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/2017/obce/detail/00279811#>
- [35] Nařízení vlády č. 172/2001 Sb. ze dne 18. Dubna 2001, k provedení zákona o požární ochraně. In Sběrka zákonů České republiky. 2001, částka 65, s. 3630-3636
- [36] OBEC ZÁMRSK. Doprava [online]. 2018 [cit. 1. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.zamrsk.cz/doprava>
- [37] OBEC ZÁMRSK. Hasiči Janovičky [online]. 2018 [cit. 2. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.zamrsk.cz/hasici-janovicky>
- [38] OBEC ZÁMRSK. Historie [online]. 2018 [cit. 1. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.zamrsk.cz/historie>
- [39] OBEC ZÁMRSK. Vyhlášky, zákony a veřejnoprávní smlouvy [online]. 2018 [cit. 1. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.zamrsk.cz/vyhlasky-zakony>

- [40] OFICIÁLNÍ STRÁNKY OBCE SLATINA. Historie [online]. 2018 [cit. 2. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.ou-slatina.cz/obec-91/informace-o-obci/historie/>
- [41] OFICIÁLNÍ STRÁNKY OBCE SLATINA. Úřední deska [online]. 2018 [cit. 5. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.ou-slatina.cz/urad-obce/uredni-deska/>
- [42] OTEVŘENÁ SPOLEČNOST. Mapa exekucí [online]. 2018 [cit. 12. 3. 2018]. Dostupné z: <http://mapaexekuci.cz/index.php/mapa-2/>
- [43] OTEVŘENÁ SPOLEČNOST. Mapa kriminality [online]. 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <http://mapakriminality.cz/>
- [44] PAMĚTNÍ MÍSTA NA KOMUNISTICKÝ REŽIM. Zámorsk: Pamětní deska mladistvým politickým vězňům [online]. 2018 [cit. 29. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.pametnimista.usd.cas.cz/zamorsk-pametni-deska-mladistvym-politickym-veznum/>
- [45] PERLÍN, R., Venkov, typologie venkovského prostoru [online]. 2014 [cit. 15. 2. 2018]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/228386326_Venkov_typologie_venkovskeho_prostoru
- [46] PROVAZNÍKOVÁ, R., Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe, 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5922-7
- [47] SAMUELSON, P. A., NORDHAUS, W. D., Ekonomie. 18. vydání. Praha: NS Svoboda, 2010. ISBN 978-80-205-0590-3
- [48] SEZNAM. Mapy. Zámorsk [online]. 2018 [cit. 29. 3. 2018]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=16.1330178&y=49.9905494&z=13&source=muni&id=3040&q=Z%C3%A1mrsk>
- [49] SEZNAM. Mapy. Slatina [online]. 2018 [cit. 29. 3. 2018]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=16.1631390&y=49.9829376&z=13&source=muni&id=3018&q=Slatina>

- [50] SZASZO, Z. Stručná historie profesionální požární ochrany v českých zemích. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru české republiky, 2010. ISBN 978-80-86640-60-0
- [51] Ústavní zákon č. 110/1998 Sb. ze dne 22. Dubna 1998, o bezpečnosti České republiky ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 110, s. 332-335
- [52] VYSOKÉ MÝTO OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA. O městské policii [online]. 2018 [cit. 17. 3. 2018]. Dostupné z: <http://policie.vysoke-myto.cz/o-mstske-policii>
- [53] Zákon č. 84/1990 Sb. ze dne 27. března 1990, o právu shromažďovacím ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů Československé federativní republiky*. 1990, částka 19, s. 369-373
- [54] Zákon č. 128/2000 Sb. ze dne 12. dubna 2000, o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1737-1764
- [55] Zákon č. 133/1985 Sb. ze dne 17. prosince 1985, o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka Československé socialistické republiky*. 1985, částka 34, s. 674-691
- [56] Zákon č. 243/2000 Sb. ze dne 29. června 2000, o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní) ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3513-3515
- [57] Zákon č. 273/2008 Sb. ze dne 17. července 2008, o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 91, s. 4086-4116
- [58] Zákon č. 455/1991 Sb. ze dne 2. října 1991, o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1991, částka 87, s. 2122-2160
- [59] Zákon č. 553/1991 Sb. ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1991, částka 104, s. 2736-2742

PŘÍLOHY

Příloha A – Dělení jednotek požární ochrany	52
Příloha B – Území obcí Zámorsk a Slatina.....	51

PŘÍLOHA A – DĚLENÍ JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY

Podle zákona č. 133/1985 Sb. ze dne 17. prosince 1985, o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů se pro účely plošného pokrytí se jednotky požární ochrany dělí na jednotky:

a) s územní působností zasahující i mimo území svého zřizovatele

- JPO I—jednotka hasičského záchranného sboru s územní působností zpravidla do 20 minut jízdy z místa dislokace,
- JPO II—jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu jako svoje hlavní nebo vedlejší povolání, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace,
- JPO III—jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace,

b) s místní působností zasahující na území svého zřizovatele

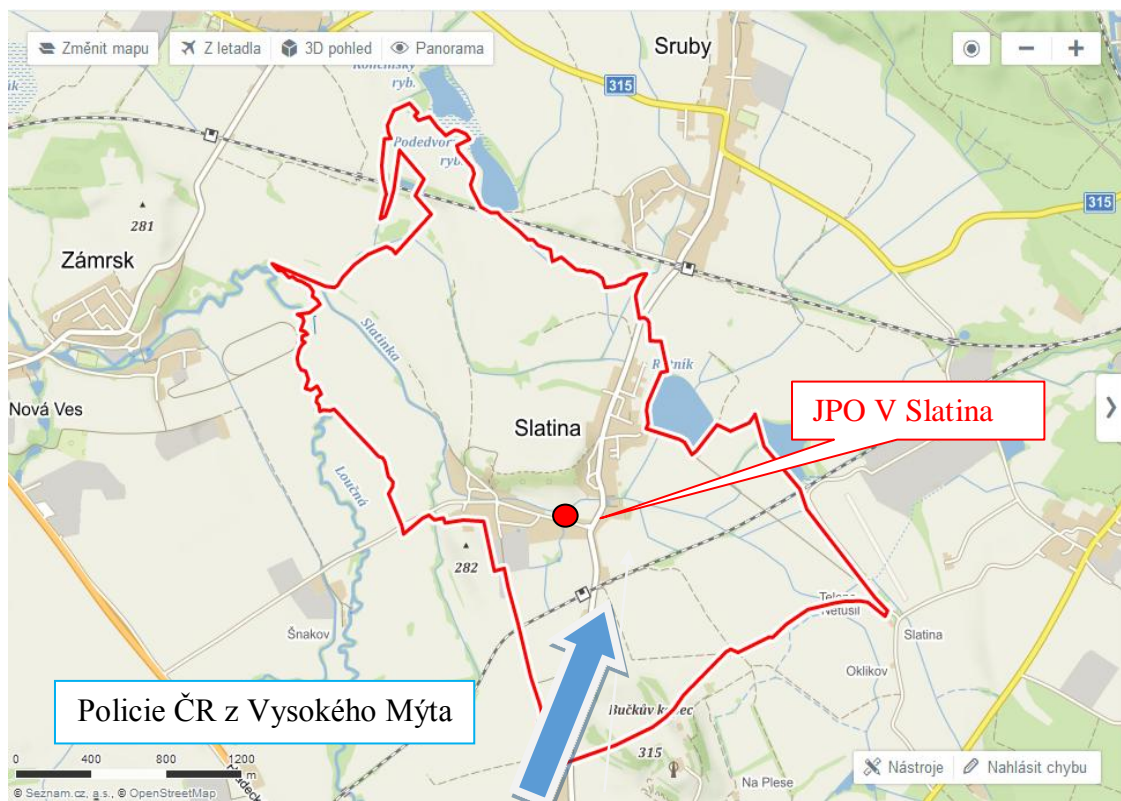
- JPO IV—jednotka hasičského záchranného sboru podniku,
- JPO V—jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně,
- JPO VI—jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku.

V dohodě se zřizovatelem mohou být tyto jednotky využívány k zásahům i mimo svůj územní obvod.

PŘÍLOHA B – ÚZEMÍ OBCÍ ZÁMRSK A SLATINA

Zdroj: [48]

Zdroj: [49]